

ΕΣΤΙΑ

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ

ΤΟΜΟΣ ΚΗ'.

Συνδρομή ἑτησία: Ἐν Ἑλλάδι φρ. 12, ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ φρ. 20. — Αἱ συνδρομαὶ ἄρχονται ἀπὸ 1 Ἰανουαρίου ἑκάστ. ἔτους καὶ εἶναι ἑτήσιαι. — Γραφεῖον Διευθ. Ὁδ. Παρθενιακῆς 12.

19 Νοεμβρίου 1889.

Ο ΚΑΠΕΤΑΝ ΓΙΩΡΓΗΣ

Κάθε χωριό, βουνό, δάσος, λαγκαδι, ρημοκλήσι· ἢ πύργος ἔχει καὶ τὸ φάντασμα του ἢ τὸ στοιχειό του, κι' ἂν καλοεξετάσουμε τὸ πράγμα θαῦρομα ἀπὸ ἓνα στοιχειό καὶ σὲ κάθε σπίτι! ἄλλου εἶνε ἀρρώστια, ἄλλου θάνατος, ἄλλου μεθύσι, καὶ ἄλλου κάποιος ἄλλος δαίμονας ποῦ σου φαρμακώνει τὸν ἄερα, ἐκεῖ ποῦ θαρρεῖς πῶς βασιλεύει ἢ καλοπέρασι καὶ ἢ καλοτυχία.

Στὸ χωριό ποῦ θὰ σὰς πάρω, — ἔς ἓνα ἀπ' τὰ ὠμορφότερα νησιά μας, — τὸ στοιχειό τοῦ τοποῦ ἦτανε γιὰ πολλὰ χρόνια ὁ Καπετάν Γιώργης. Τώρα ὁ καϊμένος ἀπέθανε, κι' ἀφῆκε ἔς τὸν τόπο του ἓνα ἄλλο στοιχειό ποῦ ζῆ ἀκόμα, καὶ ὅσο ζῆ, ποῖός τοι μὰ νὰ πάρη θάρρος μαζί μου!

Λοιπὸν ἄς γυρίσουμε πίσω καμμιά ἴκοσαρὰ χρόνια, κι' ἄς πάμε ἔς τὰ βλογημένα κεῖνα χωμάτα. Ἄς σταθοῦμε ἔς τὸ βορειὸ ἀκρωτήρι ποῦ ἦτανε μιὰ φορὰ μεγαλόπολι, μὲ τὲς ἀρμάδες της, μὲ τοὺς ποιητάδες της, καὶ μὲ τὲς μαρμαρένιες κολόνες της. Ἄχ, τί θρούβαλα γενήκανε ὅλα! Ἡ ἀκρόπολι γένηκε τάπια μ' ἓνα καλύβι ἀπάνω, ἓνα μέρος τῆς πολιτείας κοιμητήριο, καὶ τὸ ἄλλο χωράφια μοιρασμένα ἐδῶ κ' ἐκεῖ μὲ θεώρατους βώλους ἀπὸ ἀσβεστόπετρα. Πόσες φορὲς ἐπήγαινα τάποβρόχι ἐκεῖ ἀπάνω γιὰ νὰ μαζέψω σαλιάγκους ἢ καυκαλήθρες, κ' ἐγύριζα μὲ μιὰ φούχτα σκωριασμένες ἀντίκες καὶ σπασμένα λυχναρία!

Τὸ καθαυτό χωριό θὰ τὸ βροῦμα νὰ χαμογελᾷ ἀπ' τὸ πλάγι, πάνω ἔς τὸ βουναράκι. Ὅποιο παραθύρι κι' ἂν ἀνοίξης ἐκεῖ ἀπάνω, ἀνοίγει καὶ ἢ καρδιά σου, γιὰτὶ ἀπ' τὰ δεξιὰ ἔχεις θάλασσα ὅσο φτάνει τὸ μάτι, ἐμπροστὰ ἓνα κόρφο ἀπέραντο, πέρα μιὰ σειρά βουνὰ στολισμένα δῶ κ' ἐκεῖ μὲ χωριά, ἔς τ' ἀριστερὰ ἓνα κάμπο ἐληγὲς γεμάτο, κι' ἓνα ποτάμι ἔς τὴ μέση: ἴσα ἴσα τὸν κάμπο ποῦ ἔπεσε ὄξω μιὰ φορὰ ὁ Ὀρφέας, καὶ κρέμασε τὴ λύρα του σὲ μιὰν ἰτιά, καὶ ἀπὸ τότες ἐκελαϊδοῦσαν ἐκεῖ τὰ πηδῶνια μὲ μιὰ γλύκῃ

ποῦ δὲν εἶχε ταῖρι, ὡς πρὸ πέντ' ἔξη χρόνια· ποῦ κόψανε τὲς ἰτιῆς οἱ Τοῦρκοι, κ' ἐγυμνώθηκε τὸ ποτάμι, καὶ φύγανε τὰ καϊμένα τ' ἀηδῶνια, ὕστερα ἀπὸ 30 αἰῶνων ξεφάντωμα!

Ἄς ἔρτουμε ἔς τὸν Καπετάν Γιώργη. Φανταστήτε ἓνα μισοκυρίτη ἄθρωπο, μὲ μέτριο ἀνάστημα, κανονικὸ πρόσωπο, τόσο λιοκαμμένο ποῦ θὰ τὸν ἐπέρνετε γιὰ ἀράπη! Καὶ τί λέγω πρόσωπο! Ὅλο του τὸ κορμὶ ἦτανε τέτοιο, γιὰτὶ ἄλλα, ἐκτός κουρελιασμένα βούχα, δὲν ἔβαζε. Τοῦ δίνανε βούχα κι' αὐτὸς ἐκάθιζε ἀτω ἀπ' ἓνα βράχο, τὰ ἔκοβγε κομμάτια κομμάτια, τὰ ἔδενε πάλι μὲ σπάγους, καὶ τᾶβαζε! Ποτές δὲν εἶπε γιὰτὶ τὸ ἔκανε τοῦτο. Ὅλοι τῷξερν ὅμως, καὶ νὰ σὰς τὸ πῶ καὶ σὰς τώρα: Ἦτανε τρελλός!

Ὁ Καπετάν Γιώργης μιλοῦσε μιὰ γλωσσα ὅπως διόλου δική του· ποῦ καὶ ποῦ καταλάβαινες λέξι, ἢ ἄλλες κατακλυοῦσαν ἀπ' τὰ χεῖλη του σὰν πετραδάκια καὶ πέφτανε κάτω. Φαινοῦτανε πάντοτε σοβαρὸς καὶ βυθισμένος σὲ συλλογές· ὡς καὶ τὸ γέλιο του (καὶ γελοῦσε πολὺ σπάνια), εἶχε μιὰ παράξενη σοβαρότητα, σὰν νᾶλεγε: «Ἐννοια σου, κυρὰ Χαρά, τὸ ξέρω πῶς εἶσαι ψεύτρα, καὶ δὲν μὲ γελᾷς.»

Δὲν ἤρχοῦτανε ἔς τὸ χωριό παρὰ σὰν πεινοῦσε. Καὶ φυσικὰ ὅλος ὁ κόσμος τοῦ ἔδινε. Ἡ καθαυτὸ φωλιά του ἦταν ὄξω, ἔς τοὺς τέσσερες ἀνέμους, κατὰ τὴν παλιὰ πολιτεία. Ἐκεῖ ἀγαποῦσε νὰ τριγυρίζη, καὶ μὰ τὴν ἀλήθεια, σὰν τὸν ἐβλεπα καμμιά φορὰ μεσ' ἔς τὰ χαλάσματα, θαρροῦσα πῶς ἦτανε φάντασμα κανενὸς προγόνου ποῦ σηκώθηκε νὰ κλάψῃ τὰ σημερινὰ χάλια τῆς πατρίδος του.

Καὶ ποῖός ἦταν ὁ Καπετάν Γιώργης; ποτές δὲν μπόρεσα νὰ μάθω ἀπ' τοὺς κατοίκους, καὶ σὰν βωτοῦσα τὸν ἴδιο, ἐγύριζε τὸ πρόσωπό του πρὸς τὴ θάλασσα καὶ μουρμουρίζε μὲ μιὰ φιάκα σὰν νὰ παρᾶσταινε ἔς τὸ θέατρο! Ὁ Καπετάν Γιώργης θὰ ἔμενε σὲ ὅλους μας παντοτεινὸ μυστήριο, ἂν δὲν ἤρχοῦτανε μιὰ μέρα ἓνας γρίπος νὰ τραβῆξῃ ἔς τὸν κόρφο μέσα, κι' ἂν δὲν κατέβαινα κ' ἐγὼ ἔς τὴν ἀκρογιαλιά ν' ἀγοράσω ψάρια.

Γρίπος! Μεγάλη υπόθεση! Σάν να λέμε, έφθασε τὸ Αὐστριακὸ! Καὶ ὄχι γιὰ τίποτες ἄλλο, παρὰ γιὰ τὰ σπαρταριστὰ μπαρμπούνια ποῦ ἀνεβάζανε ὑστερα ἀπὸ κανά— δυὸ ὄρες οἱ ψαρπουλητάδες, καὶ σάν τὰ φώναζε ὁ γέρο Μπάντας (ἄλλο στοιχειό!) μέσα ἔς τοὺς δρόμους, ἐτραντάζανε τὰ παραθύρια ἀπ' τὸ βοητό.

Ἐγώ, νὰ σὰς πῶ τὴν ἀμαρτία μου, ἀγαπούσα τὰ ψάρια, μὰ πλείοτερο ἀγαπούσα νὰ βλέπω τὸ γρίπο! Κἄτι τις μὲ τραβοῦσε πάντοτε πρὸς τὸ γρίπο. Ἐστέκουμον ὅλη τὴν ὥρα καὶ κοίταζα τὰ εἰκοσιτέσσαρα κουπιά του νὰ χτυποῦν τὰ κύματα ὅλα μονομιάς, ν'ἀνεβαίνουν, νὰ μένουν ἴσια καὶ ἀκίνητα ἔς τὸν ἀέρα γιὰ μιὰ στιγμή, καὶ νὰ βουτοῦν· πάλι, σάν νὰ τοὺς εἶχες κουρτισμένους τοὺς δώδεκα ἐκείνους παλληκαράδες ποῦ τὰ τραβοῦσαν. Ἐπειτα κύτταζα τὸ γῦρο ποῦ σχεδιάζανε πᾶ ἔς τὰ ἡσυχὰ νερά καθὼς ῥήγτανε τὸ δίχτυ, καὶ συλλογιόμουν τί κακὸ θὰ γινούτανε κάτω ἔς τὸ βάθος! Τί ὄνειρα νάδανε πῆς τὰ κακόμοιρα τὰ ψάρια! Ἐκτροῦσα πῶς τ'ἔβλεπα νὰ χύνονται ἀπὸ δῶ κι' ἀπὸ καὶ σάν τρελλά, καὶ νὰ πιάνονται! Καὶ σάν ἀνιστροῦσα πῶς καὶ νὰ ξέρανε τί θὰ πῆ δίχτυ, καὶ νὰ μὴ σαλεύανε ἀπ' τὸν τόπο τους, πάλι θὰ τ'ἔπερνε τὸ δίχτυ ἔς τὴν ἀγκαλιά του, μοῦ ἤρχοῦτανε νὰ φωνάζω νὰ σταματήσῃ ὁ γρίπος, γιὰ νὰ προφτάσουν νὰ γλυτώσουν τὰ ψάρια!

Σὲ μισὴν ὥρα μέσα ἡ βάρκα ἦταν ἀρχαμένη, καὶ τὰ δώδεκα ἐκείνα θαλασσοπούλια, χωρισμένα σὲ δυὸ γραμμὲς ἀπάνω ἔς τὸν ἄμμο, σέρνανε τὰ δυὸ παλαμάρια τοῦ γρίπου σιγά σιγά ἀπ' τὴ μέση τους, καὶ γύριζε πίσω πηδηχτὰ ἕνας ἕνας τοὺς νὰ στρεφογυρίσῃ καὶ τὸ σκοινάκι του μὲ τὸν κόμπο ἔς τὴν ἄκρη, καὶ νὰ πιαστῇ ἔς τὸ παλαμάρι γιὰ νὰ ξανασέρῃ. Ἦτανε μιὰ χροὰ νὰ τοὺς βλέπῃς. Δὲν πρόκοψα ἀκόμα νὰ δῶ καμμιά ζωγραφικὰ τους. Γιατί δὲν ἱστοροῦν οἱ ζωγράφοι μας ἕνα ῥωμαϊκὸ γρίπο; Ζωντανὸ καὶ χαριτωμένο «σύμπλεγμα», χίλιες φορές πιὸ χαριτωμένο ἀπὸ πολλὰ ἄψυχα κουρουφέζαλα ποῦ βλέπουμε ἔς τὰ μουσεῖα. Νὰ δῆς ἀντίκρου μορφιά, δύναμι καὶ χάρι· νὰ δῆς παγίδια ποῦ νὰ τὰ λιμπίζεσαι, στήθια μπρούτζινα, λαίμους καὶ κεφάλια σάν τοῦ Ἀπόλλωνα, γυρισμένα καθὼς τὰ εἶχαν πρὸς τὸ πέλαγο, μὲ τὰ χεῖρα τους ἀκουμπισμένα ἔς τὸ παλαμάρι.

Ἄλλη μισὴν ὥρα, κι' ὁ γρίπος ἔβγαίνει. Ἐβλεπες τὰ ψάρια ἀπὸ μακριὰ κι' ἀστράφτανε τρεμουλιαστὰ πάνω ἔς τὸ δίχτυ, σάν τ'ἄστέρια ἔς τὸν οὐρανὸ. Σὲ μιὰ στιγμή τὰ παλληκαρία μαζευτήκανε τριγύρω, καὶ τινάζανε τὰ δίχτυα μεσ' ἔς τὰ κορίνια. Μπαρμπούνια, σαρδέλες, γούπες, σμαρίδες, καλαμαράκια, — καὶ τί λογῆς μεζέδες δὲν εἶχε! Κάτω — κάτω ἔς τὸ βάθος τοῦ δίχτυου, νὰ σου καὶ μιὰν ὀκαδιάρικη συναγριδία!

Ὁ Καπετάν Γιάννης, ποῦ μὲ ἤξερα φαίνεται, τὴν παίρνει, περνᾷ ἕνα κομματι βροῦλο ἀπ' τὰ σθάραχνά της, τὸ δένει, καὶ μοῦ τὴν προσφέρει χαμογελῶντας. Δὲν ἠθέλησε νὰ πάρῃ χρήματα. Τὸν ἐπροσκάλεσα λοιπὸν ἔς τὸ δείπνο, γιὰ νὰ τὸν πληρώσω σὲ κρασί, καὶ δέχτηκε.

Τὸ βράδυ βράδυ ὁ Καπετάν Γιάννης ἦτανε σπιτι μας, μὲ τὸ χρυσὸ σκολαρίκι ἔς ταῦτί του, μὲ τὸ μακρὸ φέσι, καὶ μὲ τὸ κόκκινο μαντήλι κάτω πὸ τὸ γελέκι του. Βγάζει τὰ παπούτζια του μπρὸς ἔς τὸ κατώφλιο, καὶ μπαίνει μέσα Ὁ καπετάνιος μας ἦτανε ἀπάνω κάτω πενηντάρης, μὰ βασιτιούνταν ἀκόμα, κι' ἂν ἤθελε νὰ βάζῃ τὸ ψακὸ του μουστάκι, θὰ γελούσε τὸν κόσμον καμμιά δεκαεὶα χρόνια. Ἦτανε καὶ ντροπαλὸς σάν κορίτσι. Ἦστερ' ἀπὸ τὰ συνειθισμένα «ἀναρωτήματα», καθὼς τὰ λέν' ἐκεῖ, ἐρχεται καὶ ὁ δίσκος — «Γεια σὰς, κελῶς σὰς εὐρήκαμε» — κάτω ἡ μαστιχά! Ἐπειτα παίρνει πέντ' ἔξη ἀμύγδαλα, καὶ σπάνοντάς τα μὲ τὰ δόντια του, καὶ παστρεύοντάς τα μὲ τὰ ῥοζομένα δάκτυλά του, μὰς ἐγλάντιζε μὲ τὰ λόγια του, γιὰ τὴν μιλοῦσε καὶ λιγάκι παράξενα, σάν ξένος ὁποῦ ἦτανε.

Ἀκόμα δυὸ τρεῖς μαστίχες καὶ καθήσαμε ἔς τὸ φαγῆ. Ἡ συναγριδία ἔγεινε πλακί, καὶ περιττὸ νὰ τὴν ἐπικινέσουμε δῶ πέρα, Ἐπειτα εἶχαμε κὶ κἄτι ἄλλα καλοφάγια καμωμένα ἀπὸ μιὰ τεχνήτρα ποῦ μπορούσε νὰ κἀνῃ τὴν τύχη μὲ τὴ μαγειρικὴ ἂν ἐζούσε ἔς τὴν Εὐρώπη! Ὅλα αὐτὰ τ'ἔχετε καὶ σεῖς ἔς τὴν Ἀθήνα. Ἄς μὴ σὰς κακοφανῇ ὅμως νὰ σὰς πῶ πῶς ἐκτός ἀπὸ κἄτι γλυκύσματά σας, ἂν θέτε καθαυτὸ κεφτέδες, μπουρέκια, μπακλαβᾶδες καὶ ἄλλα τέτοια, νὰ κοπιᾶσετε ἔς τὰ νησιά μας.

Ὁ καπετάν Γιάννης, μὲ τὴ μιὰν ἄκραν τῆς πετσέτας χωμένη ἔς τὸ γικκᾶ του, τὰ ἐτιμοῦσεν ὅλα μὲ τὴν ὄρεξιν του. Σάν καλὸς θαλασσινὸς ὁποῦ ἦταν ὅμως, πλείοτερον ἀπ' ὅλα ἐτιμοῦσε τὸ κρασί. Σάν ἐσηκωθήκαμε ἀπ' τὸ τραπέζι, τὰ μάτια τοῦ καπετάνιου τινάζανε σπίνες, καὶ τὰ μάγουλά του ἦσαν κόκκινα σάν τὸν ἀστακό. Ἐπέρασε καὶ ἡ πρώτη ἐκείνη ντροπή, καὶ μὰς διασκέδαζε τώρα μὲ πολλὰς ἱστορίες καὶ νοστιμάδες.

Ἀπὸ ὀμιλία σὲ ὀμιλία, εἶπαμε καὶ γιὰ τὸν Καπετάν Γιώργη. Ὁ μουσαρίνης μας ἀμέσως φάνηκε σάν στενωχωρημένος. Ἐγὼ βλέποντας πῶς κἄτι πρέπει νὰ ξεῦρει γιὰ τὸ στοιχειό μας, ἄρχισα νὰ τοῦ βαζῶ φυτίλια. Στὴν ἀρχὴ δὲν ἠθέλε ν' ἀνοίξῃ τὸ στόμα του. Ἦστερ' ὅμως ἀπὸ πολλὰ παρκαλία καὶ ὑπόσχεςες νὰ μὴν τὸ ξανακῶ κανενός, καὶ σάν ἐρύγανε κ' ἡ γυναῖκες ποῦ δὲν τὲς ἐμπιστευότανε φαίνεται, κ' ἂν καὶ τὲς

ἐφερότανε μὲ μεγάλο σέβας, ἄρχισε τὴ διήγησι ποῦ θὰ σὰς κάμω τώρα μὲ πιὸ λίγα λόγια.

«Ἦτανε συμπατριώτης μου, εἶπεν ὁ Καπετάν Γιάννης, σάν ἔβγαλε πρῶτα τὸ κόκκινο μαντήλι του κ' ἐσκούπισε μὲ κάποια στενωχώρια τὸ πρόσωπό του, — Ἦτανε συμπατριώτης μου, καὶ εἶμαι γαμπρός του! Ἦτανε γιὸς ἐνὸς ψαρά, μὰ τὸ εἶχε μέσα του, καὶ ἤθελε νὰ γείνη μεγάλος ἄνθρωπος. Εἶχε ἔστὸ μάτι καὶ μιὰ ἀρχοντοπούλα, ποῦ τὸν ἀγαπούσε κι' αὐτὴ, γιὰ τὴν ἦτανε καὶ μορφονιός. Μὰ πριχοῦ γυρεύση τὴν κοπέλλα ἔπρεπε νὰ προικίσῃ καὶ νὰ παντρεύῃ τρεῖς ἀδελφάδες, καὶ ἔπειτα νὰ γείνη κι' αὐτὸς πλούσιος. Ἐσυμφωνήσανε τὸ λοιπὸν νὰ περιμένουνε μερικὰ χρόνια, γιὰ νὰ κἀμῃ σερμαγιά, κ' ἔπειτα νὰ στείλῃ τοὺς προξενητάδες.

Κ' ἔτσι βγαίνει ὁ Γιώργης ἔς τὸν κόσμον, καὶ δουλεύοντας μὲ τὴν καρδιά του, ἔς ἕνα χρόνον μέσα τὸ κατάρφει νᾶχῃ δική του βάρκα. Ἐξ ἄλλου ἕνα χρόνον ἡ βάρκα γένηκε τρεχαντήρι. Καθε δώδεκα μῆνες γύριζε ὁ Καπετάν Γιώργης χαρούμενος ἀπὸ τὰ ταξείδια του, καὶ σοῦ πάντρευε καὶ μιὰν ἀδελφή. Τί κακὸ γινούτανε ἔς τοὺς γάμους ἐκείνους! Ποῦ ἂν ἡ χαρὰ ἦτανε μιὰ γιὰ τὸ γαμπρὸ καὶ τὴ νύφη, ἦτανε δυὸ χαρὲς γιὰ κείνον, γιὰ τὴν καθε γάμος τὸν ἔφερνε πιὸ κοντὰ ἔς τὴν ἀρχοντοπούλα του. Ἐστὸν τρίτον γάμον ἤμουν ἐγὼ ὁ γαμπρός, καὶ φτάνει νὰ σὰς πῶ πῶς τὰ σκυλιὰ μὲ κρατήσανε ἕνα ἡμερόνυχτο μακριὰ ἀπ' τὴ νύφη μὲ τὰ ξεφαντώματά τους.

Ἐγύρευσε ὁ κακομοῖρης νὰ κἀμῃ τὲς προξενιὲς τότες, καὶ μακίρι νὰ τὲς ἔκανε, γιὰ τὴν ἂν καὶ ἡ σερμαγιά του ὅλη πῆγε ἔς τὲς προίκες, τὸν ἤξευρε τώρα ὅλος ὁ κόσμος πῶς ἦταν ἄξιος, καὶ αὐτὴ ἦτανε μεγάλη σερμαγιά γιὰ τὸν Γιώργη. Μὰ ἔλα δὲ ποῦ ἦτανε καὶ τὸ καίκι χρεωμένο, χτισε χτίσε σπιτία γιὰ τὲς ἀδελφάδες! Τοῦ εἶταμε λοιπὸν, ἐπειδὴ καὶ ὁ πατέρας τῆς κοπέλλας εἶνε περήφανος ἄνθρωπος, κ' ἄγῃ ἕνα καλὸ ταξεῖδι ἀκόμα, κ' ὕστερα ἀπ' ἕνα χρόνον ἐρχεται καὶ ζητᾷ τὴν καλή του.

Θυμοῦμαι ἀκόμα τὴ βραδυὰ ποῦ πέρασε μὲ τὰ παιγνίδια ἀπ' τὰ σπιτία της, καὶ τῆς τραγουδοῦσε διαβαίνοντας καὶ χωρὶς νὰ σταθῇ, γιὰ νὰ μὴ μυρισθοῦνε τίποτε οἱ δικοὶ της, ποῦ δὲν τὸ ξέρανε:

Μισέω καὶ σ' ἀρίνω γεια, γλυκεῖά μου περισσότερο.
Στὸ παραθύρι πρόβαλε νὰ πάρῃ ὁ νοῦς μου ἄγῃρα.

κι' ἀπὸ τὸ ἀπάνω ἀπάνω πάτωμα μισοανοίγει ἕνα παραθύρι.

Τὴν ἄλλη μέρα τὸ τρεχαντήρι σηκώθηκε, καὶ μὲ μιὰ καραμπίνα ἀποχαιρετοῦσε ὁ Καπετάν Γιώργης τὴ λυγερὴ του.

Πέρασαν ἔντεκα μῆνες, καὶ δὲν ἀκούσαμε τίποτες. Ἐστὸ δώδεκατο μῆνα βούζει ἔς τὴν γειτονιά μιὰ φοβερὴ εἶδησι. Ἡ ἀρχοντοπούλα μας ἀρρα-

θωνιάστηκε μ' ἕνα πλούσιον ξένο, ποῦ ἦτανε νὰ τὴν παντρευτῇ καὶ γλήγορα γλήγορα, καὶ νὰ τὴν πάρῃ ἔς τὸν τόπον του! Καὶ δὲν ἦτανε καὶ ψέμματα. Ἡ δουλειὰ γένηκε ἄψε σβύσε. Ἡ κοπέλλα φώναζε, ἔκλαψε, παρεκάλεσε, φοβέριζε. Ὅλα τοῦ κακοῦ! ἀπ' ταῦτι καὶ ἔς τὸν παπᾶ! Καὶ σὲ μιὰ βδομάδα μέσα ὁ ξένος τὴν ἔπαιρνε ἔς τὸ χωριὸ του, μαζί μὲ τὰ προικιά της, κ' ἐφαρμάκωνε τὸ σπιτικό μας χωρὶς νὰ γλυκάνῃ καὶ τὸ δικό του, γιὰ τὸ καίμενον τὸ κορίτσι χτίσασε κι' ἀπέθανε σὲ μερικὸς μῆνες.

Τὸ καραβάνι ἐκείνο ξεκινούσε ἀπ' τὴν μιὰ μεριά τὸ πρῶν, καὶ ἀπ' τὴν ἄλλη ἐμπαινε τὸ βράδυ βράδυ τὸ τρεχαντήρι τοῦ Γιώργη ἔς τὸν κόρφο μας μέσα. Ἦτανε ἡσυχὴ βραδυὰ καὶ ἡ καραμπίνα του διακάλουσε πάλι ἔς τὰ βουνα τριγύρω. Δὲν κατέβηκε κανένας ἄλλος ἔς τὴ σκάλα ἐκτός ἐμένα, γιὰ τὴν ἐγὼ ἤξευρα καλλίτερα τὴ βίδα του, κ' ἐφοβήθηκα μὴν τύχῃ καὶ τὸν παραλωλάνουν οἱ ἄλλοι. Καὶ ποῦ νάξευρα!»

Βγάζει πάλι τὸ κόκκινο μαντήλι ὁ Καπετάν Γιάννης καὶ σκουπίζει τὸ πρόσωπό του.

«Φοβερὰ βραδυὰ ἐκείνη, ἀφεντικό! Οἱ ναῦτες ἀρχίζανε νὰ μαζεύουν τὰ πανιά, ὁ Γιώργης δὸς του τουφεκές καὶ τραγοῦδι, κ' ἐγὼ νὰ στέκουμαι μονάχος ἔς τὴ σκάλα καὶ νὰ γίνετα ἡ καρδιά μου κομματια! Τὸ καίκι προσμένει ἀπ' ὄψω ἀπ' τὸ λιμάνι γιὰ ν' ἀνοίξῃ ὁ δρόμος ἀπὸ κἄτι ψαρδάρες ποῦ φεύγανε, ὁ Γιώργης βγαίνει μὲ τὴ βάρκα καὶ σὲ λίγες στιγμὲς τὸν εἶχα μπροστά μου. Σάν μὲ εἶδε νὰ στέκουμαι ἔτσι μουνδιασμένος καὶ συλλογισμένους,

—Βρὲ Γιάννη, μοῦ λέεις, τί ἔχεις; ἀπέθανε κανένας; πῆς μου το νὰ γλυτώσωμαι.

Σάν τοῦ εἶπα μὲ μασημένα λόγια πῶς δὲν ἦτανε θάνατος, αὐτὸς ἀμέσως μοῦ κάνει.

—Καὶ τί εἶνε; παντρεύτηκε;

Ἐμένα τότες μὲ πῆραν τὰ δάκρυα. Μὲ βλέπει μὲσ' ἔς τὰ μάτια κίτρινος σάν τὸ θειάφι, καὶ δὲν λέγει λέξι· μόνο δαγκάνει μὲ μιὰ λύσσα τὸ μουστάκι του, πηδᾷ ἔς τὴ βάρκα, καὶ πίσω!

Τ'ἔχασα καὶ δὲν πρόφτασα νὰ μῶ μαζί του τὸν φώναξα, τὸν παρεκάλεσα ἔστὴ ψυχὴ τῶν γονεῶν του, ποιὸς ν' ἀκούσῃ! Ὡσοῦ ναῦρω ἄλλη βάρκα νὰ παγῶ κατόπι του αὐτὸς κυβερνοῦσε τὸ τρεχαντήρι ποῦ γύριζε πίσω. Σὲ μιστὴν ὥρα δὲν ἔβλεπες παρὰ ἕνα μικρὸ φῶς ἔς τὸ πέλαγο ποῦ ἀπὸ στιγμή σὲ στιγμή λιγούστευε.

Ἦς ἐδῶ τὰ εἶδα μὲ τὰ μάτια μου. Τὰ ἄλλα θὰ σὰς τὰ πῶ σὲ λίγα λόγια, γιὰ τὴν πέρασε κ' ἡ ὥρα, καὶ τὰ παιδιὰ θὰ τὸ παραξηλώσωμαι κάτω ἔς τὴν ταβέρνα. Θὰ σὰς τὰ πῶ σάν ποῦ τ'ἀκούσαμε ἀπὸ τοὺς ναῦτες ὕστερον ἀπὸ καμμιά βδομάδα.

Ὁ Καπετάν Γιώργης ἀφῆκε τὸ καίκι νὰ πᾶ κατὰ τὸν ἄνεμον. Κι' ὁ βορῆς τῶρε ἴσα

ἴσα ἐδῶ ἔς τὸν πλατύ Γιαλὸ ποῦ λέτε. Ἦταν νύχτα, κ' ἀπάνω κάτω δύο μίλια μακριὰ ἀπ' τὴ στεριά, ὁ καπετάνιος φωνάζει τοὺς ναῦτες, τοὺς πλερώνει, καὶ τοὺς προστάζει νὰ πάρουν τὴ βάρκα καὶ νὰ πᾶν ὅπου θένε! Οἱ ναῦτες βλέπουν ἕνα τὸν ἄλλον σαστισμένοι, κάνουν ν' ἀντισταθοῦν, τοῦ λένε πῶς θὰ τοὺς πάρη ὁ κόσμος γιὰ κλέφτες, μ' αὐτὸς ἀρπάζει τὴν καρκαμπίνα του καὶ τοὺς δίνει νὰ καταλάβουν πῶς δὲν χωρατεύει. Παίρνουν τὸ λοιπὸν τὴ βάρκα καὶ πρυμνίζουσι κατὰ τὴν ἀκρογιαλιά. Μὰ εἶχανε καὶ τὸ μάτι τοὺς πίσω, γιατί ξέρανε πῶς κἄτι τρέχει μὲ τὸν καπετάνιο. Σὲ λιγάκι βλέπουν τὸ τρεχαντήρι νᾶρχεται μ' ἀνοιχτὰ καὶ φουσκωμένα πανιά καταπάνω ἔς ἕνα βράχο, ἐκεῖ μισὸ μίλι ὄξω π' τὸν κάβο. Γυρνοῦνε τὴ βάρκα καὶ τραβοῦν ἴσια πρὸς τὸ βράχο. Ὡσοῦ νὰ πᾶνε, τὸ τρεχαντήρι ἦταν ἀφόντο, κ' ὁ καπετάνιος μαζί του! Τὴν πρώτη φορὰ ποῦ ἀνέθηκε μισοζώντανος, τὸν ἀρπαξε ἕνας τους, τὸν πῆραν ἔς τὴ βάρκα, καὶ τὸν βγάλανε ἔς τὴν ἀκροθαλασσιά! Ἡ ἀναπνοὴ του ξαναῆρτε, μὰ μήτε ἡ γινώσι του, μήτε ἡ γλωσσά του ξαναφάνηκε πιὰ.

Ἄφεντικό, τὰ ξέρεις ὅλα τώρα ἐπρόσθεσε ὁ Καπετάν Γιάννης μὲ βρεγμένα μάτια.

— Ἐκτὸς ἕνα πράμμα, τοῦ λέγω πῶς δὲν τὸν ἐπῆρατε πίσω;

— Ἐστάθηκε ἀδύνατο. Αὐτὸς πρέπει νὰ τᾶχε χαμῆνα πριχού νὰ βουλιάξῃ τὸ καίκι του. Σὰν τὸν γλυτώσανε καὶ τὸν φέραν ὄξω, τᾶχασε ὅλως διόλου. Γυρέψανε νὰ τὸν βάλουν ἔς ἕνα σπίτι ὡσοῦ νᾶρτη κανένας μας, μ' αὐτὸς δὲν τὸ κουνούσε ἀπ' ἐκεῖ κάτω. Σὰν ἦρτα καὶ τὸν ἤρα στρωμένο ἔς τὰ χαλίκια τοῦ γιαλοῦ καὶ τοῦλεγα νὰ πάμε πίσω, ἦταν τὸ ἴδιο σὰν νὰ μιλοῦσα σὲ πέτρα. Σιγὰ σιγὰ ἄρχισε νὰ μουμουρίζῃ καθὼς ποῦ κάνει τώρα, κ' ἀπ' τὰ μισὰ λόγια του κατάλαβα πῶς τὸ κακὸ δὲν εἶχε γιαιτρειά. Μιὰ μέρα τὸν ἔβαλα μὲ τὸ ζόρι ἔς ἕνα καίκι, κ' ἐπήδηξε ἔς τὸ γιαλὸ σὰν τὴν γάτα καὶ κολύμπησε ὄξω.

Ἐρχομαί τώρα δύο φορές τὸ χρόνο καὶ τὸν βλέπω. Τὸν βρίσκω κεῖ κάτω πρὸς τὸ κοιμητήριον τῆ νύχτα, γιατί ἂν καὶ τρελλός, δὲν θέλει νὰ ξέρῃ κανένας τί του εἶμαι. Θέλει νὰ μὲν ὀλότρελα ἀγνώριστος ἐδῶ πέρα. Τοῦ φέρνω βούχα κάθε φορὰ πούρχομαι, κ' αὐτὸς τὰ κουρελιάζει πρῶτα κ' ὕστερα τὰ φορεῖ. Εἶνε ὁ καϊμένος κ' αὐτὸς βουλιασμένο καρδί, ὁ νοῦς του ἐσταμάτησε σὰν τὸ τρεχαντήρι του στὸν πάτο μὲ ὅλες τὲς σεμαγιές του. »

Τώρα τὰ χεῖλη τοῦ Καπετάν Γιάννη τρέμουν ἀπ' τὴ συγκίνησι.

— Ἐνὰ κρασί, καπετάνιο, νὰ πᾶν ἡ πίκρας κάτω! Παληόκοσμος!

— Γεῖά σας, ἀφεντικό, καλὴ ἀντάμωσι! »!

Καὶ ἦπιε τὸ «ποδκράτο» μ' ἕνα πῆσμα σὰν νὰ γύρευε νὰ πνίξῃ τὸν πόνο ποῦ τὸν βασάνιζε.

Τὴν ἄλλη μέρα ὁ γρίπος ἔφευγε, καὶ εἶδα τὸν καπετάν Γιώργη νὰ κοματιαζῇ ἕνα κάπτο, καὶ νὰ μουμουρίζῃ ἀκατανόητες λέξεις κυττάζοντας πρὸς τὴ θάλασσα.

ΑΡΓΥΡΗΣ ΕΦΤΑΙΩΤΗΣ.

ΦΡΟΜΩΝ ΚΑΙ ΡΙΣΛΕΡ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΑΛΦΟΝΣΟΥ ΔΩΔΕ

Μετάφρασις Χ. Ἀννίνου.

(Συνέχεια· ἴδε προηγουμένον φύλλον).

Καθόσον ὁ σταθμὸς ἐπληροῦτο ὑπὸ τοῦ πλήθους ἡ διόδος καθίστατο δυσχερεστέρη. Αἱ ἄμαξαι διεδέχοντο ἀλλήλας ἀδιακόπως· ἦτο ὑποχρεωμένος νὰ τρέχῃ ἀπὸ τῆς μιᾶς θύρας εἰς τὴν ἄλλην. Τότε ἐξῆλθε σκεπτόμενος ὅτι προτιμότερον ἦτο νὰ μὲνῃ ἔξω διὰ νὰ ἴδῃ κάλλιον, μὴ δυνάμενος νὰ ὑποφέρῃ ἐπὶ πλέον ἐντὸς τῆς χυδαίας τὴν ὄψιν καὶ πνιγηρὰν ἐχούσης ἀτμοσφαιρὰν αἰθούσης ἐκείνης, τὴν ἀγωνίαν ἣτις ἤρχισε νὰ τὸν βασανίζῃ.

Ὁ Σεπτέμβριος ἦτο περὶ τὰ τέλη του, ἐπεκράτει δὲ καιρὸς θερμὸς καὶ ὑγρὸς. Ἐπεπλανᾶτο εἰς τὸν ἀέρα ἐλαφρὰ ἡμίχλη, ἀναμέσον τῆς ὑποίας οἱ φανοὶ τῶν ἀμαξῶν ἐφαίνοντο θολοὶ κάτω εἰς τὴν μεγάλην κατωφερῆ λεωφόρον. Καθεὶς φθάνων ἐφαίνετο λέγων: «Ἐγὼ εἶμαι... ἰδοῦ με!» Ἡ Σιδωνία ἡμῶς δὲν ἐφαίνετο ποτὲ κατερχομένη, τὴν δὲ ἀμαξάν ἦν περητῆρη μακρόθεν ἐρχομένην μὲ τὴν καρδίαν πάλλουσαν ἐξ ἐλπίδος, τὴν ἔβλεπεν ἐπιστρέφουσαν εἰς Παρισίους χυδαίως ἐλαφρὰν καὶ κενήν.

Ἡ ὄρα τῆς ἀναχωρήσεως προσῆγγιζεν. Περητῆρησεν εἰς τὸ ὠρολόγιον καὶ εἶδεν ὅτι ὑπελείπετο μόνον ἕν τέταρτον τῆς ὄρας. Τὸ τοιοῦτο τὸν κατεπτώησεν, ἀλλ' ἦδη ὁ κώδων τῆς ἀνοικθείσης θυρίδος τῶν εἰσιτηρίων τὸν ἐκάλει. Ἐδραμε καὶ κατέλαθε τὴν θέσιν του ἐν τῇ μακρᾷ σειρᾷ.

— Δύο εἰσιτήρια πρώτης θέσεως διὰ Μασσαλίαν! εἶπεν.

Ἐνόμιζεν ὅτι ἦτο καὶ τοῦτο ἐναρξίς κατοχῆς. Μεταξὺ τῶν καταφόρτων ἐκ δεμάτων ἀμαξίων καὶ τῶν συνωθουμένων καθυστερούντων ἐπιβατῶν βαδίζων ἐπέστρεψεν εἰς τὴν πρώτην τῆς ἐπισκοπήσεώς του θέσιν. Οἱ ἠνίοχοι ἐκραύγαζον αὐτῷ: «ἐμπρός!...» Ἰστατο ἐγγύς τῶν τροχῶν καὶ τῶν ἵππων, μὲ τὴν ἀκοὴν ἐκκωφανθεῖσαν ἐκ τοῦ θορύβου, μὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς ὑπερμέτρως διεσταλμένους. Δὲν ἀπέμενον εἰμὴ πέντε λεπτά. Ἦτο σχεδὸν ἀδύνατον νὰ φθάσῃ ἐγκαίρως

Οἱ ἐπιβάται εἰσώρων μετὰ σπουδῆς εἰς τὰς ἐσωτερικὰς αἰθούσας. Οἱ σάκκοι ἐκυλίοντο ἐπὶ τῶν ἀποσκευῶν. Χονδρὰ δέματα περιβαλλόμενα δι' ὀθίνης, ὀδοιπορικοὶ σάκκοι δερμάτινοι μὲ ὀρειχαλκίους ἡλους, μικροὶ μάρσιπποι τῶν ταξιδευόντων ἐμποροῦπαλλήλων, κάνιστρα παντοίων σχημάτων καὶ παντὸς μεγέθους εἰσήγοντο ἐξαφανιζόμενα διὰ τῆς αὐτῆς θύρας, σειόμενα, ταλαντευόμενα μετὰ τῆς αὐτῆς σπουδῆς.

Τέλος ἐκείνη ἐπεσάνη...

Ναί, ἰδοῦ αὐτὴ! Αὐτὴ εἶνε βεβαίως, μίαν γυνὴ μελανέμων λεπτοφυῆς, ὕψηλῆ, συνοδευομένη ὑπὸ ἑτέρας γυναικὸς μικροτέρας τὸ ἀνάστημα, ἣτις ἀναμφιβόλως θὰ ἦτο ἡ κυρία Δόβσων. Ἄλλ' εὐθὺς μετὰ τὸ δεύτερον βλέμμα ἡ πλάνη διετραδέασθη. Ἦτο νεαρὰ γυνὴ ἡμοιάζουσα πρὸς τὴν Σιδωνίαν, κομψή, ὡς αὐτή, Παρισινή, μὲ φυσιογνωμίαν φαίδραν. Ἄνῆρ τις νέος ἐπίσης σπεύσας ἠνώθη μετ' αὐτῆς. Ἦσαν πιθανώτατα νεόνυμφοι ταξιδευόντες· ἡ μήτηρ τοὺς συνώδευσε καὶ μέχρι τοῦ βαγονίου ἐνθα ἐτοποθετήθησαν. Διήλθον πρὸ τοῦ Φράντζ ἀποπνέοντες τὴν εὐδαιμονίαν ὑφ' ἧς παρεφέροντο. Μετ' αἰσθήματος ὀργῆς καὶ φθόνου τοὺς εἶδεν ὑπερβάντας τὴν θύραν τοῦ βαγονίου, στηριζομένους ἐπ' ἀλλήλων, συνηνωμένους στενωῶς ἐν τῷ μέσῳ τῶν ἄλλων.

Ἐφαίνετο αὐτῷ ὅτι τὸν ἐκλεπτεν, ὅτι τὸ ζεῦγος ἐκεῖνο κατελάμβανεν ἐν τῇ ἀμαξοστοιχείᾳ τὴν θέσιν αὐτοῦ καὶ τῆς Σιδωνίας...

Ἰδοῦ ἐπέστη νῦν ἡ ὑστάτη ταραχῶδης στιγμή τῆς ἀναχωρήσεως· ἡγεῖ ὁ τελευταῖος κτύπος τοῦ κώδωνος, ὁ ἀτμός βράζει μεθ' ὑποκόφου κρότου, μετ' αὐτοῦ δὲ συνονοῦται ὁ κρότος τῶν κατεπευσμένων βημάτων τῶν βραδυνόντων, καὶ ὁ πάταγος τῶν θυρῶν καὶ τῶν ἀπερχομένων βαρέων λεωφορείων. Καὶ ἡ Σιδωνία ἐν τούτοις δὲν ἔρχεται! Ὁ Φράντζ ἐξακολουθεῖ ν' ἀναμένῃ. Καὶ ἐκείνη τὴν στιγμὴν μίαν χεῖρ ἀποτίθεται ἐπὶ τοῦ ὤμου του.

Θεε!

Στρέφεται καὶ βλέπει τὴν χονδρὰν κεφαλὴν τοῦ κ. Γαρδινῶ περιβαλλομένην ὑπὸ ὀδοιπορικοῦ πύλου μὲ παρωτίδας.

— Δὲν ἀπατώμαι, εἶνε ὁ κ. Ρίσελρ! λέγει. Ἀναχωρεῖτε λοιπὸν μὲ τὸ κατευθεῖαν τῆς Μασσαλίας, καὶ ἐγὼ ἐπίσης, ἀλλὰ δὲν πηγαίνω μακριὰν.

Καὶ ἐξηγεῖ εἰς τὸν Φράντζ ὅτι ἐπειδὴ δὲν ἐπρόσθεσε τὴν ἀμαξοστοιχείαν τῆς Ὁρλεάνης προσπαθεῖ νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς Σαβινὸν διὰ τῆς γραμμῆς τῆς Λυῶνος. Εἶτα λαλεῖ περὶ τοῦ πρεσβυτέρου Ρίσελρ καὶ περὶ τοῦ ἐργασταίου.

— Φαίνεται ὅτι δὲν πηγαίνουν καλὰ αἱ δουλειαὶ τοῦ ἐδῶ καὶ ὀλίγον καιρὸν, λέγει... Ἐξημιώθησαν καὶ αὐτοὶ ἀπὸ τὴν χρεωκοπίαν τοῦ

Βοναρδέλ... Ἄ! οἱ νέοι μας πρέπει νὰ προσέχουν!... Ὅπως πηγαίνουν καὶ αὐτοὶ ἤμπορεῖ νὰ πάθουν ὅ,τι ἔπαθε καὶ ὁ Βοναρδέλ... Ἄλλὰ μὲ συγχωρεῖς... μοῦ φαίνεται ὅτι πρόκειται νὰ κλείσῃ τὸ παράθυρον τῶν εἰσιτηρίων. Καλὴν ἐντάμωσιν!

Ὁ Φράντζ μολὶς ἀντελήφθη τῶν λόγων του. Ἡ καταστροφὴ τοῦ ἀδελφοῦ του, ἡ κατάρρευσις σύμπαντος τοῦ κόσμου οὐδεμίαν εἶχε δι' αὐτὸν σημασίαν. Περιμένει... περιμένει!...

Ἄλλ' ἰδοῦ ἡ θυρὶς τῶν εἰσιτηρίων αἴφνης κλείεται ὡς τελευταῖος φραγμὸς κατὰ τῆς ἰσχυρογώμονος ἐλπίδος του. Ὁ σταθμὸς ἐκενώθη ἐκ νέου. Ὁ θορύβος μετετοπίσθη, μετηνέχθη ἐπὶ τῆς ὁδοῦ· αἴφνης ἰσχυρὸς συριγμὸς ἀντηχῶν φθάνει μέχρι τῆς ἀκοῆς τοῦ ἐρχοῦ ὡς εἰρωνικὸς ἀποχαιρετισμὸς.

Ἡ ἀμαξοστοιχία τῆς δεκάτης ἀνεχώρησεν.

Προσπαθεῖ νὰ μείνῃ ἀτάραχος καὶ νὰ σκεφθῇ λογικῶς. Προδήλως δὲν θὰ ἐπρόσθεσε τὴν ἀμαξοστοιχίαν τῆς Ἀνιέρης· γινώσκουσα ὅτι τὴν ἀναμένει θὰ ἔλθῃ, ἀδιάφορον κατὰ ποῖαν ὥραν τῆς νυκτός. Ἄς ἀναμείνωμεν ἀκόμη! ἡ αἰθούσα εἰς τοῦτο εἶνε προωρισμένη.

Κάθηται ὁ δυστυχὴς ἐπὶ τινος θρανίου. Ἐκλείσαν ἤδη τὰς εὐρείας ὑκλοπρακτοῦς θύρας ἐφ' ὧν ἡ σκοτία ἐπικολλάται μὲ στιλπνότητα βερνικωμένου χαρτίου. Ἡ βιβλιοπώλις τοῦ σταθμοῦ σχεδὸν ἀποκοιμημένη κατκρίνεται εἰς τὴν τακτοποίησιν τοῦ ἐμπορεύματός της. Ὁ νέος βλέπει μηχανικῶς τὰς σειρὰς τῶν ποικιλοχρῶν τόμεων, πᾶσαν τὴν βιβλιοθήκην τῶν σιδηροδρόμων, ἧς τοὺς τίτλους ἀπεστήθισεν ἤδη πρὸ τεσσάρων ὥρῶν ἀφ' ὅτου εὐρίσκειτο ἐκεῖ.

Βιβλία τινὰ ἐξ αὐτῶν τ' ἀναγνωρίζει διότι τ' ἀνέγνωσεν ἐν Ἰσμαηλίᾳ ὑπὸ τὴν σκηνὴν του ἢ ἐντὸς τοῦ ἀτμοπλοίου τοῦ ἐπαναγαγόντος αὐτὸν ἐκ Σουέζ, τὰ κοινὰ δ' ἐκεῖνα καὶ ἀσήμαντα μυθιστορήματα διασώζουσιν ἕκτοτε δι' αὐτὸν ἄρωμα τι θαλάσσιον ἢ ἐξωτικόν. Μετ' ὀλίγον ὁμῶς ἡ βιβλιοπώλις κλείει τὸ μικρὸν τῆς ἐμπορικῆς ἐκλείπει πλέον καὶ αὐτὸς ὁ πόρος ὅπως ἐξαπατᾷ τὴν κόπωσιν καὶ τὸν πυρετὸν του. Καὶ αὐτὸ τὸ ἀθυρακτοπωλεῖον ἀποσύρει τὸν ἐκτεθειμένον θυσκαρὸν του ἐντὸς τοῦ ἔρκους τῶν σκινιδίων· αἱ συριττραὶ, τὰ μικρὰ ἀμαξία, τ' ἀγγεῖα τοῦ ποτισματός, τὰ πτύα, τὰ δίκρανα, πάντα τὰ μικροσκοπικὰ ἐργαλεῖα τοῦ ἀγροτικοῦ βίου τῶν μικρῶν Παρισινῶν ἐξαφανίσθησαν ἐν μιᾷ στιγμῇ. Ἡ ἐμπορος, γυνὴ ἀσθενική, μελαγχολικὴ τὸ ἦθος, περιτυλίσσεται παλαιὸν μανδύαν καὶ ἀπέρχεται κρατοῦσα εἰς τὴν χεῖρα τὴν μικρὰν τῆς φορητὴν θερμάστραν.

Πάντες αὐτοὶ ἐπεράτωσαν τὸ ἔργον τῆς ἡμέρας, ὅπερ παρέτειναν μέχρι τῆς τελευταίας στιγμῆς μὲ τὴν καρτερίαν καὶ τὴν ἐπιμονὴν τῆς

πόλεως τῶν Παρισίων, ἥτις σβύνει τοὺς φρονεῖν, μόνον ἄμα ὡς φανῆ ἡ ἡμέρα.

Ἡ ἰδέα αὕτη τῆς παρατεταμένης ἀγρυπνίας τὸν κάμνει νὰ ἐνθυμηθῆ δωμάτιόν τι ἀρκετὰ γνωστὸν εἰς αὐτόν, ἐνθ' ἡ λυχνία φωτίζει κατ' ἐκείνην τὴν ὥραν τὴν τράπεζαν κατὰφορτον ἐκ κολιθρίων καὶ ἐντόμων στιλπνῶν· πλὴν ἡ ὀπτασία αὕτη παρέρχεται ταχέως διὰ τοῦ πνεύματος τοῦ καὶ ἀπόλλυται ἐντὸς τοῦ χάους τῶν ἀσυναρτήτων λογισμῶν, οὓς γεννᾷ ἐν αὐτῷ ἡ ἐκ τῆς προσδοκίας παραφροσύνη.

Αἰφνης συναισθάνεται ὅτι θνήσκει τῆς διψῆς. Τὸ καρνεῖον τοῦ σταθμοῦ εἶνε ἀκόμη ἀνοικτόν· εἰσέρχεται εἰς αὐτό. Οἱ ὑπηρεταὶ τῆς νυκτερινῆς ὑπηρεσίας κοιμῶνται ἐπὶ τῶν θρανίων. Τὸ πάτωμα εἶνε ὑγρὸν ἐκ τῶν ἀποπλυμάτων τῶν ποτηρίων. Βραδύνουσι πολὺ ἕως νὰ τοῦ φέρωσι τὸ ζτηθέν· εἶτα καθ' ἡν στιγμὴν πίνει, ἡ ἰδέα ὅτι ἡ Σιδωνία ἴσως ἤλθε κατὰ τὴν ἀπουσίαν καὶ τὸν ἀναζητεῖ εἰς τὴν αἴθουσαν τὸν κάμνει νὰ ἐγερθῆ διὰ μιᾶς καὶ ν' ἀπέλθῃ ὡς παράφρων ἀφίνων τὸ ποτήριόν του πλῆρες καὶ τὸ νόμισμα ἐπὶ τῆς τραπέζης.

Ἄλλ' ἐκείνη δὲν θὰ ἔλθῃ.

Τὸ συναισθάνεται.

Τὸ βῆμά του ὅπερ ἀντηχεῖ καθ' ὅλον τὸ μῆκος τῆς πρὸ τοῦ σταθμοῦ ἀναβάθρας τὸν ἐνοχλεῖ ὡς νὰ ὑπενθυμίζεν αὐτῷ πεισμόνως τὴν μόνωσιν καὶ τὴν ἀποτυχίαν του.

Τί λοιπὸν συνέβη; Τίς ἄρα γε τὴν ἀνεχάτιπεν; Ἡσθένειν ἢ μὴ ἡσθάνθη ἐκ τῶν προτέρων τύψιν συνεῖδος διὰ τὸ παράπτωμά της; Ἄλλ' ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει θὰ τὸν προειδοποιεῖ, θὰ ἐπεμπε πρὸς αὐτόν τὴν κυρίαν Δόξωσιν. Μήπως ὁ Ρίσιερ εὔρε τὴν ἐπιστολὴν του; Ἦτο τόσοσιν τρελλή; τόσοσιν ἀπερίσκεπτος!..

Ἐνῷ δὲ ἡσυχολεῖτο περὶ τὰς τοιαύτας εἰκασίας, ἡ ὥρα προύχωρει. Ἦδη αἱ κορυφαὶ τῶν κτιρίων τοῦ Μαζᾶ βεθυομένηαι τέως ἐν τῇ σκοτίᾳ ἐλευκάνοντο καὶ καθίσταντο εὐκρινεῖς. Τί νὰ πράξῃ; Ὁφείλει νὰ μεταβῆ εἰς Ἀνιέρην ἀμέσως, νὰ προσπαθῆσῃ νὰ μάθῃ, νὰ πληροφορηθῆ. Ἐπεθύμει νὰ εὐρίσκειτο εἰ δυνατόν ἐκεῖ ἀμέσως.

Εὐθὺς ὡς τὸ ἀπεφάσισε κατῆλθε τὴν κατωφέρειαν τοῦ σταθμοῦ διὰ βήματος ταχέως, συναντῶν καθ' ὁδὸν στρατιώτας φορτωμένους τὸν σάκκον των, πτωχοὺς ἀνθρώπους ἐρχομένους χάριν τῆς πρωίνης ἀμαξοστοιχίας, ἥτις εἶνε ἡ ἀμαξοστοιχία τῶν ἐνδεῶν καὶ ἀτυχῶν, τῶν ἐγγερομένων λίαν πρῶϊ.

Διῆλθε διὰ τῶν Παρισίων κατὰ τὸ λυκαυγέσ· ἡ πόλις εἶχεν ὄψιν κατ' ἐκείνην τὴν ὥραν μελαγχολικὴν καὶ ριγηλὴν. Ὁ φανὸς τῶν ἀστυνομικῶν σταθμῶν ἔρριπτε κατ' ἀποστάσεις τὴν ἐρυθρὰν του λάμπην οἱ δὲ κλητῆρες ἐθημάτιζον ἀνά δύο, σταμακτῶντες εἰς τὴν γωνίαν τῶν ὁδῶν

καὶ ἐξερυνῶντες τὴν σκοτίαν δι' ἐνὸς βλέμματος.

Ἐμπροσθεν ἐνὸς τῶν σταθμῶν αὐτῶν εἶδε πλῆθος συνηγμένον, συγκείμενον ἐκ ρακοςυλλεκτῶν καὶ γυναικῶν ἐκ τῶν περιχώρων. Ἀναμφιβόλως διεζήγητο ἡ λύσις νυκτερινοῦ τινος δράματος ἐντὸς τοῦ γραφείου τοῦ ἀστυνόμου. Ἄ!.. ἂν ὁ Φράντζ ἐγίνωσκεν ὁποῖον ἦτο τὸ δράμα αὐτό!.. Ἀλλὰ δὲν ἠδύνατο νὰ ὑποπτεύσῃ τι καὶ παρετήρησε μακρόθεν τὴν συνάθροισιν μετ' ἀδιαφορίας.

Πλὴν ὄλοι αὐτὰ αἱ ἀσχημαίαι, ἡ ἡὼς ἡ ἐγγερομένη ἐπὶ τῶν Παρισίων μετὰ κεκμηκυῶν ὠχρῶν λάμπων, οἱ φανοὶ οἱ πνευστιῶντες παρὰ τὴν ὄχθην τοῦ Σηκουάνα ὡς δᾶδες κατὰ τὴν νύκτα τῆς πρὸ τοῦ νεκροῦ ἀγρυπνίας, ἡ κόπωση ἡ προερχομένη ἐκ τῆς ἰδίας αὐτοῦ ἀγρυπνίας τὸν περιέβαλλον διὰ βαθείας μελαγχολίας.

Ὅτε ἐφθασεν εἰς Ἀνιέρην μετὰ δύο ἢ τριῶν ὥρων πορεῖαν ἐνόμισε σχεδὸν ὅτι ἀνένησεν ἐξ ὄνειρου.

Ὁ ἀνατέλλων ἐν ὅλῃ αὐτοῦ τῇ δόξῃ ἡλιος κατηγάιζε τὴν πεδιάδα καὶ τὸν ποταμόν. Ἡ γέφυρα, αἱ οἰκίαι, ἡ παρόχθιος ὕδωρ, τὰ πάντα ἐκέκτηντο τὴν πρωινήν ἐκείνην καθαριότητα ἥτις ἐμποιεῖ τὴν ἐντύπωσιν ἡμέρας ὄλιως νέας, καινουργοῦς οὕτως εἰπεῖν, ἐξερχομένης στιλπνῆς καὶ μειδιώσης ἐκ τοῦ πυκνοῦ ζόφου τῆς νυκτός. Μακρόθεν διέκρινε τὴν οἰκίαν τοῦ ἀδελφοῦ του, ἐν ἣ οἱ κατοικοῦντες εἶχον ἤδη ἐξυπνήσει, μετὰ τὰ ἀνθοδοχεῖα παρὰ τὰ ἀνοικτὰ παράθυρα. Περιεπλανήθη ἐπὶ τινὰ ὥραν μὴ τολμῶν νὰ εἰσέλθῃ.

Αἰφνης κάποιος τὸν ἐφώναζεν ἀπὸ τῆς ὄχθης.

— Μπα!.. ὁ κύριος Φράντζ!... Πολὺ ἐνωρὶς ἤλθετε σήμερον.

Ἦτο ὁ ἠνίοχος τῆς Σιδωνίας ὅστις ὠδήγει τοὺς ἵππους ὅπως τοὺς λούσῃ εἰς τὸν ποταμόν.

— Εἶνε τίποτε νέον εἰς τὸ σπίτι;.. ἠρώτησεν αὐτὸν τρέμων ὁ Φράντζ.

— Τίποτε, κύριε Φράντζ.

— Μέσα εἶνε ὁ ἀδελφός μου;

— Ὁχι, ὁ κύριος ἐκοιμήθη εἰς τὸ ἐργοστάσιον.

— Μήπως εἶνε ἀσθενὴς κανεὶς;

— Ὁχι, κύριε Φράντζ, δὲν γνωρίζω νὰ εἶνε κανεὶς ἀσθενής.

Καὶ οἱ ἵπποι εἰσῆλθον μέχρι τοῦ στήθους εἰς τὸ ὕδωρ, ὅπερ ἐπάφλασεν ἀπροσκαπές.

Τότε ὁ Φράντζ ἀπεφάσισε νὰ κρούσῃ τὴν μικρὰν θύραν.

Ἐκαθάρριζον τὰς ἀτραπούς τοῦ κήπου. Τύρβη τις ἐπεκράτει εἰς τὴν οἰκίαν, μολονότι δὲ ἦτο λίαν πρωινή ἡ ὥρα ἤκουσε τὴν φωνὴν τῆς Σιδωνίας διαυγῆ καὶ ἠχηρὰν, ὡς ἄσμα πτηνοῦ ἐντὸς τῶν ἀντικρινῶν ροδῶνων.

Ἡ Σιδωνία ὠμίλει μετὰ ζωηρότητος.

Ὁ Φράντζ λίαν συγκεκινημένος ἐπλησίασεν ὅπως ἀκροασθῆ.

— Ὁχι, δὲν χρειάζεται κρέμα, ἔλεγεν... Φθάνει νὰ εἶνε πρὸ πάντων καλὰ κρυσταλλωμένον καὶ ἔτοιμον εἰς τὰς ἐπτὰ ὥρας... Ἄ!.. καὶ διὰ ἐντροχὰ τῶρα τί θὰ ἔχωμεν;.. ἄς ἴδωμεν...

Συνδισκίετο σοβαρῶς μετὰ τῆς ὑπηρετριάς της διὰ τὸ περιβόητον γεῦμα τῆς ἐκαυρίας. Ἡ αἰφνίδιος ἐμφάνισις τοῦ ἀνδραδέλφου της οὐδαμῶς τὴν ἠνώχλησεν.

— Ἄ! κλημέρα Φράντζ, εἶπεν αὐτῷ ἡ σύχως. Τώρα ἀμέσως ἔρχομαι. Ἐχομεν αὔριον προσκεκλημένους, μερικὸς πελάτας τοῦ καταστήματος. Εἶνε γεῦμα δι' ἐμπορικοὺς σκοπούς... Μοῦ ἐπιτρέπετε μίαν στιγμὴν, αἱ;

Θαλερά, μειδιῶσα, περιβεβλημένη τὴν μικρὰν λευκὴν οἰκικὴν ἐσθῆτά της καὶ φοροῦσα εἰς τὴν κεφαλὴν τὸν μικρὸν ἐκ τριχάπτων κεκρύφαλον ἐξηκολούθησε νὰ κατάρτιζῃ τὸν κατὰλογον τῶν φαγητῶν, ἀναπνεύουσα τὸν ἀνερχόμενον ἐκ τοῦ λειμῶνος καὶ τοῦ ποταμοῦ δροσερὸν ἀέρα. Ἐπὶ τῆς ἀναπεπαιμένης μορφῆς της οὐδὲ τὸ ἐλάχιστον ἐφαίνετο ἔγνος θλίψεως ἢ ἀνησυχίας. Τὸ λεῖον μέτωπόν της, ἡ θελκτικὴ ἐκπληξίς τοῦ βλέμματός της ἡ τόσοσιν συντελοῦσα εἰς τὴν συντήρησιν τῆς ἐκαυτῆς νεότητος, τὰ ἡμίκλειστα ῥόδινα χεῖλη της ἀπετέλουσαν παράδοξον ἀντίθεσιν μετὰ τὴν μορφήν τοῦ ἐραστοῦ, ἡλλοιωμένην ἐξ ὀλοκλήρου νυκτός ἀγωνίας καὶ κόπου.

Ἐπὶ ἐν μακρὸν τέταρτον τῆς ὥρας ὁ Φράντζ καθήμενος εἰς γωνίαν τινὰ τῆς αἰθούσης ἤκουσε παρερχόμενα κατὰ τὴν συνήθη αὐτῶν τάξιν ὅλα τὰ ἐδέσματα, ἐξ ὧν κατὰ κανόνα ἀποτελεῖται γεῦμα παρκατιθέμενον ἐν τῇ οἰκίᾳ εὐπόρων ἀστῶν, ἀπὸ τὰ μικρὰ θερμὰ πλακούντια μέχρι τῶν ῥοδακίνων τοῦ Μοντρέιλ. Οὐδ' ἐπιδορπίου τινός ἐφείσθη ἡ οικοδέσποινα.

Τέλος, ὅτε ἔμειναν μόνοι καὶ ἠδυνήθη νὰ λαλήσῃ:

— Δὲν ἔλαβες λοιπὸν τὴν ἐπιστολήν μου; τὴν ἠρώτησεν μετὰ φωνῆς ὑποκώφου,

— Βέβαια τὴν ἔλαβα.

Καὶ ἠγέρθη ὅπως διευθετήσῃ πρὸ τοῦ κατόπτρου βοστρύχους τινὰς τῆς κόμης της ἀναμιχθέντας μετὰ τῶν παρὰ τὴν κεφαλὴν της κυματινομένων ταινιῶν, ἐξηκολούθησε δὲ ἐν ᾧ κατωπτρίζετο:

— Βεβαίως τὴν ἔλαβα τὴν ἐπιστολήν σου...

Ἐχάρην μάλιστα εἰς ἄκρον διότι τὴν ἔλαβα... Καὶ τώρα ἂν σοῦ ἔλθῃ ὄρεξις νὰ κάμῃς πρὸς τὸν ἀδελφόν σου τὰς γελοίας καταγγελίας διὰ τῶν ὁποίων με ἠπειλεῖς, θὰ τοῦ ἀποδείξω εὐκόλως ὅτι τὸ πείσμα ἀθεμίτου ἔρωτος, τὸν ὁποῖον ἐγὼ ἀπέκρουσα ὡς ἐπρεπεν, εἶνε ἡ μόνη ἀφορμὴ τῶν ψευδῶν αὐτῶν καταγγελιῶν. Ἐχε το ὅπ' ὄψιν σου, φίλτατέ μου καὶ... καλὴν ἐντάμωσιν.

Ἄγαλλιῶσα ὡς ἠθοποιὸς ἥτις ἀπήγγειλε μικρὰν τινὰ καὶ προξενούσαν αἰσθησιν εἰς τὸ ἀκροατήριον περικοπήν, διῆλθε πρὸ αὐτοῦ καὶ ἐξῆλθεν ἐκ τῆς αἰθούσης, μειδιῶσα, μετὰ τὸ χεῖλος ἀνασεσυρμένον, θριαμβεύουσα, οὐδόλως ὠργισμένη.

Καὶ ἐκεῖνος δὲν τὴν ἐφόνευσεν!

Ε'.

Ἐν ἀδιάφορον.

Τὴν προτεραίαν τῆς ἀποφράδος ἐκείνης ἡμέρας, ὀλίγας στιγμὰς ὕστερον ἀφοῦ ὁ Φράντζ κατέλιπε λαθραίως τὸ ἐν τῇ δὲ Μπρακ δωμάτιόν του, ὁ ἐνδοξὸς Δελομπέλ ἐπέστρεψεν εἰς τὴν κατοικίαν του σφόδρα τεταραγμένος μετὰ τὴν στάσιν ἐκείνην τὴν κεκμηκυῖαν καὶ ἀπογοητευμένην ἣν ἀντέτασσε πάντοτε εἰς ὅλα τὰ δυσάρεστα δι' αὐτὸν γεγονότα.

— Ὡ Θεέ μου!.. Τί ἔχεις, ἄνδρα μου; ἠρώτησεν ἀμέσως ἡ κυρία Δελομπέλ, ἥτις ἀκόμη δὲν εἶχεν ἀηδιάσει ἐκ τῆς ἐπὶ εἰκοσαετίαν ἤδη διαρκούσης ὑπερβολικῆς καὶ δραματικῆς ἐκείνης ὑποκρίσεως τοῦ συζύγου της.

Πρὶν ἢ ἀπαντήσῃ ὁ πρῶην ἠθοποιός, ὅστις πάντοτε ἐφρόντιζεν ὅπως προηγήται καὶ τῶν ἐλαχίστων τῶν λόγων του ἐκφρασίς τις τῆς φυσιογνωμίας ἣν ἔμαθεν ἄλλοτε διὰ τὴν σκηνήν, κατεβίβασε τὰ χεῖλη εἰς σημεῖον ἀηδίας καὶ δυσαρρεσκείας ὡς νὰ εἶχε μόλις καταπίῃ ἀντικείμενόν τι πικρότατον.

— Τί ἔχω; εἶπεν αὐτοὶ οἱ Ρίσιερ εἶνε ἀναμφιβόλως ἀχάριστοι ἢ ἐγωῖσται, βεβαίωςτατα δὲ ἄνθρωποι πολὺ κακὰ ἀνατετραμμένοι. Εἰς εὐρέτε τι ἔκαθα κάτω ἀπὸ τὸν θυρωρὸν, ὅστις μ' ἐκτύπησε μετὰ τὴν ἄκρην τοῦ ματιοῦ του καὶ μ' ἐπειρίκαζεν; Ὅτι ὁ Φράντζ Ρίσιερ ἀνεχώρησεν. Ἐβρυεν ἀπὸ τὸ σπῆτι πρὸ ὀλίγου καὶ ἀπὸ τοῦς Ρίσιερῶσιν ἴσως κατ' αὐτὴν τὴν ὥραν χωρὶς κἂν νὰ ἔλθῃ νὰ μοῦ σφιγῆ τὸ χεῖρ καὶ νὰ μ' εὐχαριστήσῃ διὰ τὴν ὑποδοχὴν ὅπου τοῦ ἔκαμα ἐδῶ.. Πῶς τὸ εὐρίσκετε αὐτό; Διότι οὔτε σᾶς, πιστεύω ὅτι ἀπεχαιρέτισεν, αἱ; Καὶ ἐν τοσοῦτῳ τώρα ἔνα μῆνα ἐδῶ μέσα εὐρίσκεται ἀκατάπικυστα.

Ἡ κυρία Δελομπέλ ἀφήκε κρυγὴν ἐκπληξέως καὶ ἀληθοῦς λύπης. Ἡ Ποθητὴ ἀπαντήσας οὐδὲ λέξιν εἶπεν, οὐδὲ κινήματι ἔκαμεν. Ἐμεινεν ὡς πάντοτε παγερά. Τὸ ὀρειχάλκινον σύμμα ὅπερ περιέστρεφεν οὐδ' ἐσταμάτησε κἂν μεταξὺ τῶν εὐκινήτων δακτύλων της.

— Ἐχε φίλους λοιπὸν! ἐξηκολούθει ὁ ἐνδοξὸς Δελομπέλ. Ὅριστε! τί τοῦ ἔκαμα τώρα αὐτοῦ;

Μία τῶν ἀξιώσεων τοῦ ἦτο ὅτι κατεδιώκετο ὑπὸ τοῦ μίσους ὀλοκλήρου τοῦ κόσμου. Ἀπετέλει καὶ τοῦτο μέρος τῆς ἐν τῷ βίῳ ἐπιτετηθευμένης στάσεως τοῦ ἔστακρωμένου ἐκείνου τῆς τέχνης.

Ἡρέμα, διὰ λόγων φιλοστόργων, σχεδὸν μητρικῶν—διότι ὑπάρχει πάντοτε αἰσθημὰ τι μητρότητας ἐν τῇ ἐπιεικείᾳ καὶ μακροθύμῳ στοργῇ, ἣν ἐμπνέουσιν αὐτὰ τὰ μεγάλα παιδιὰ—ἡ κυρία Δελομπέλ ἐπαρηγόρησε τὸν σύζυγόν της, τὸν ἐθώπευσε, προσέθηκε λίχνευμά τι εἰς τὸ γασῆμα. Ἐνδομύχως ὁ ταλαίπωρος Δελομπέλ ἐλυπεῖτο πραγματικῶς, καθότι μετὰ τὴν ἀναχώρησιν τοῦ Φράντζ ἡ θέσις τοῦ αἰωνίου ἀμοιτρώωνος, τὴν ὁποίαν κατεῖχεν ἄλλοτε ὁ πρεσβύτερος Ρίσλερ ἀπέμενεν ἐκ νέου κενή, καὶ ὁ ἠθοποιὸς ἀνελογίζετο τὴν μέλλουσαν στέρησιν τῶσων ἡδονῶν του.

Καὶ ἐν τούτοις παρὰ τὴν ἐγώιστικὴν αὐτὴν καὶ κατ' ἐπιφάνειαν θλίψιν ὑπῆρχεν ἐτέρα θλίψις ἀληθής, ἀπειρος, ἡ θλίψις ἡ φρονική, ἣν ἡ τυφλώττουσα ἐκείνη μήτηρ δὲν ἔβλεπεν... Δὲν βλέπεις λοιπὸν τὴν θυγατέρα σου, ἀθλίᾳ γυνὴ; Παρατήρησε τὴν διαφανῆ ὠχρότητα, τοὺς ἄνευ δακρῶν ὀφθαλμούς, τοὺς λάμποντας ἀπλανῶς ὡς νὰ συνεκέντρουν τὸν λογισμὸν καὶ τὸ βλέμμα των ἐπὶ ἀντικειμένου ὁρατοῦ εἰς αὐτοὺς μόνον. Ἐπιχείρησε ν' ἀνοιχθῇ ἡ πάσχουσα ἐκείνη κεκλεισμένη καρδιά! Ἐρώτησε τὸ τέκνον σου. Κάμε τὴν νὰ ἠμιλήσῃ, κάμε τὴν νὰ κλάσῃ πρὸ πάντων ὅπως τὴν ἀπαλλάξῃ ἀπὸ τοῦ καταπιέζοντος αὐτὴν βάρους, ὅπως οἱ θολωθέντες ἐκ τῶν δακρῶν ὀφθαλμοὶ της μὴ βλέπωσι πλέον ἀπλανῶς εἰς τὸ κενὸν τὸ φοβερὸν ἐκεῖνο ἀγνωστον ἀντικείμενον εἰς ὃ προσηλοῦνται μετ' ἀπελπισίας.

Φεῦ!...

Ἐπάρχουσι γυναῖκες ἐν αἰς ἡ σύζυγος ἐκμηδενίζεται ἀπέναντι τῆς μητρὸς. Ἐν αὐτῇ ὅμως ἀπεναντίας ἡ μήτηρ ἐξεμηδενίζεται ἀπέναντι τῆς συζύγου. Ἰέρεια τοῦ θεοῦ Δελομπέλ, ἀπησχολημένη ἐξ ὀλοκλήρου εἰς τὴν λατρείαν τοῦ εἰδώλου της, ἐφροντίζετο ὅτι καὶ ἡ θυγάτηρ της ἐγεννήθη ὅπως ἀφιερωθῇ εἰς τὴν αὐτὴν λατρείαν, ὅπως γονυπετῇ πρὸ τοῦ αὐτοῦ βωμοῦ. Ἀμφότεραι ἔπρεπε νὰ ἔχωσιν ἕνα καὶ τὸν αὐτὸν σκοπὸν ἐν τῷ βίῳ, νὰ ἐργάζωνται ὑπὲρ τῆς δόξης τοῦ μεγάλου ἀνδρός, νὰ παρηγορῶσι τὴν παραγνωρίζομένην μεγαλοφυΐαν του. Πάντα τὰ λοιπὰ δὲν ὑπῆρχον δι' αὐτὴν. Οὐδέποτε ἡ κυρία Δελομπέλ εἶχε παρατηρήσει τὸ αἰφνίδιον ἐρύθημα τῆς Ποθητῆς ἅμα ὡς ὁ Φράντζ εἰσῆρχετο εἰς τὸ ἐργαστήριόν των, πάντας ἐκείνους τοὺς ἐλιγμούς ἐν τῇ ἠμιλίᾳ δι' ὧν ἡ ἐρώσκα νεάνις προσεπάθει νὰ γίνηται λόγος περὶ αὐτοῦ ὅπως ὁπῶς τότε, ν' ἀναφέρηται τὸ ὄνομα του εἰς πᾶν θέμα των κατὰ τὸ διάστημα τῆς ἐργασίας συνδιαλέξεων των, τούτο δὲ πρὸ ἐτῶν, ἀπὸ τοῦ ἀπομακρυσμένου καιροῦ ὅτε ὁ Φράντζ ἐπορεύετο καθ' ἐκάστην εἰς τὴν Κεντρικὴν Σχολὴν τὴν ὦραν καθ' ἣν αἱ δύο γυναῖκες ἀνῆπτον τὴν λυχνίαν των

λίαν πρῶτ' ὅπως ἀρχίσωσι τὴν ἡμερησίαν ἐργασίαν των. Οὐδέποτε εἶχεν ἐξετάσῃ τὰς μακρὰς ἐκείνας περιόδους τῆς σιγῆς ἐντὸς τῶν ὁποίων ἐκουσίως βυθίζεται ἡ εὐελπις καὶ εὐδαίμων νεότης ὁμοῦ μετὰ τὰ ὄνειρα τοῦ μέλλοντος, ἂν ποτε δὲ ἐνοχλουμένη ἐκ τῆς ἀφωνίας τῆς Ποθητῆς ἠρώτα αὐτὴν; «Τί ἔχεις;» ἤρκει ν' ἀπαντήσῃ ἡ νεάνις: «Δὲν ἔχω τίποτε.» ὅπως ὁ πρὸς στιγμὴν παρεκκλίνων λογισμὸς τῆς μητρὸς ἐπανέβη ἀμέσως εἰς τὴν εὐνοουμένην αὐτοῦ ἀσχολίαν.

Τοιοῦτοτρόπος ἡ γυνὴ αὐτὴ ἡ γινώσκουσα κατὰ βάθος τὴν καρδίαν τοῦ συζύγου της, ἡ μκντεύουσα τί ἐνεκρύπτετο εἰς ἐκάστην ρυτίδα τοῦ ὀλυμπίου καὶ ἡλιθίου μετώπου του οὐδέποτε ἠσθάνθη διὰ τὴν ταλαίπωρον Ζιζὴν τὴν μαντείαν ἐκείνην τῆς φιλοστοργίας δι' ἣς αἱ μητέρες καὶ αὐταὶ αἱ μᾶλλον ἡλικιωμένοι καὶ πολυπαθεῖς νεάζουσιν αἴφνης μέχρι τοιοῦτου σημείου, ὥστε νὰ δεικνύωσι παιδικὴν φιλίαν ὅπως καταστῶσιν αἱ ἐμπιστοὶ καὶ αἱ σύμβουλοι τῶν τέκνων των.

Τοῦτο εἶνε τὸ ἀγριώτατον ἀποτέλεσμα τοῦ ἀσυνειδήτου ἐγώισμοῦ τῶν ἀνδρῶν οἷος ὁ Δελομπέλ.

Γεννᾷ περὶ αὐτὸν ἐγώισμους ἄλλους.

Ἡ παρὰ τισιν οἰκογενεαῖς ἐξίς ν' ἀνάγκωσι τὰ πάντα εἰς ἕν μόνον ἄτομον καθιστᾷ κατ' ἀνάγκην ἀφικνῆ πᾶσαν χαρὰν καὶ λύπην ἣτις εἰς ἐκεῖνο εἶνε ἀδιάφορος ἢ ἀνωφελής.

Καὶ σὰς ἐρωτῶ κανὰ τί τὸ νεανικὸν αὐτὸ καὶ λυπηρὸν δράμα ὑπὲρ ἐθλίβε μέχρι δακρῶν τὴν καρδίαν τῆς ἀτυχῆς ἐρώσης νεάνιδος ἡδύνατο νὰ ἐνδιαφέρῃ τὴν δόξαν τοῦ μεγάλου ἠθοποιοῦ;

Ἐν τούτοις ἐκείνη ἔπασχε πολὺ.

Πρὸ ἐνός ἡδὴ μηνός, ἀφότου ἡ Σιδωνία ἦλθεν ἐπὶ τοῦ ὀχλήματός της πρὸς ἀναζήτησιν τοῦ Φράντζ ἡ Ποθητῆ διεγνώσεν ὅτι δὲν ἠγαπάτο πλέον καὶ ἐγίνωσκε τὸ ὄνομα τῆς ἀντιζήλου της. Δὲν ἐμνησικακίει κατ' αὐτῶν, ἀλλὰ μᾶλλον τοὺς ἔκτειρεν. Διατί ὅμως ἐκεῖνος νὰ ἐπανεῖλθῃ; Διατί νὰ ἐμπνεύσῃ αὐτῇ μετὰ τὴν ἐλαφρότητα ἀπατηλὴν ἐλπίδα; Ὅπως οἱ δυστυχεῖς καταδεδεικασμένοι νὰ διάγωσιν ἐν τῇ σκοτίᾳ τῆς εἰρκτῆς συνεπιζῶσιν τοὺς ὀφθαλμούς αὐτῶν εἰς τὰς ἀποχωρήσεις τοῦ σκότους καὶ τὰ μέλη των εἰς τὸν στενὸν χῶρον, εἴτα δὲ ἂν τις τοὺς ἐπαναγάγῃ πρὸς στιγμὴν εἰς τὸ φῶς, εὐρίσκουσι κατὰ τὴν ἐπάνοδον τὴν εἰρκτὴν θλιβερωτέραν καὶ τὸν ζόφον πυκνότερον, οὕτω καὶ αὐτὴν τὴν ἀτυχῆ κόρην τὸ ἀστράψαν αἴφνης ἐν τῷ βίῳ της δαψιλῆς φῶς κατελίμπανεν ἀποσυρόμενον πολὺ περισσότερο τεθλιμμένην, διότι ἐπανεπίπτεν εἰς τὴν κἀθειρξίν της. Πόσα δάκρυα κατέπιπτεν ἐν σιγῇ ἀπὸ τῆς στιγμῆς ἐκείνης!.. Πόσας θλίψεις διηγῆθη πρὸς τὰ μικρὰ πτηνὰ της! Διότι καὶ τὴν φορὰν ταύτην ἡ ἐργασία τὴν παρηγόρει

καὶ τὴν ἐνίσχυνεν, ἡ πυρετώδης καὶ ἄνευ δικωπῆς ἐργασία ἣτις διὰ τῆς κανονικότητος αὐτῆς, τῆς μονοτονίας της, τῆς διαρκοῦς ἐπανάδου εἰς τὰς αὐτὰς μερίμνας εἰς τὰ αὐτὰ κινήματα ἐχρησίμευεν ὅπως μετριάξῃ τὰς σκέψεις της.

Ὅπως δὲ ὑπὸ τοὺς δακτύλους της τὰ μικρὰ νεκρὰ πτηνὰ ἐπανεὐρίσκον ἔχνος τι καὶ ὁμοίωσιν ζωῆς, οὕτω καὶ αἱ πλάναι αὐτῆς καὶ αἱ ἐλπίδες νεκραὶ ἐπίσης καὶ πλήρεις δηλητηρίου λεπτοτέρου καὶ μᾶλλον διαπεραστικοῦ ἐκείνου ὅπερ περιίπτωτο ὡς κόνις πέριξ τῆς τροπέζης τῆς ἐργασίας της, ἔσειον ἀκόμῃ ἐκ διαλειμάτων τὰς πτέρυγας μετ' ἐναγωνίου προσπαθείας, μετὰ τὴν ζέσιν νεκραναστάσεως. Ὁ Φράντζ δι' αὐτὴν δὲν εἶχεν ἀπολεσθῆ ἐξ ὀλοκλήρου. Καίτοι δὲν ἤρχετο πλέον ὅπως τὴν βλέπῃ εἰμὴ σπανίως, ἐν τούτοις ἐγίνωσκεν αὐτὴ ὅτι εὐρίσκετο ἐκεῖ πλησίον, τὸν ἤκουεν εἰσερχόμενον, ἐξερχόμενον, βαδίζοντα ἐπὶ τοῦ πατώματος μετὰ βῆμα ἀνήσυχον, ἐνίοτε δὲ διὰ τῆς ἡμικλειστοῦ θύρας ἔβλεπε τὴν προσφιλῆ σκιαγραφικὴν εἰκόνα τοῦ ἀναστηματοῦ του διερχομένην ἐν τάχει διὰ τοῦ μεσαναβάθρου. Δὲν εἶχε πλέον τὸ ἦθος εὐχαρί. Ἄλλως τε πῶς ἡδύνατο νὰ εὐτυχῇ ἀφοῦ ἠγάπα τὴν σύζυγον τοῦ ἀδελφοῦ του; Καὶ ἐπὶ τῇ ιδέᾳ ὅτι ὁ Φράντζ δὲν ἦτο εὐτυχῆς τὸ ἀγαθὸν πλάσμα ἐλησμένοι σχεδὸν τὴν ἰδικὴν της λύπην διὰ νὰ συλλογισθῇ τὴν λύπην τοῦ φίλου της.

Ἐγίνωσκεν ὅτι δὲν ἦτο πλέον δυνατόν ν' ἀποφασίσῃ ἐκεῖνος ὅπως ἐκ νέου τὴν ἀγαπήσῃ. Ἐσυλλογίζετο ὅμως ὅτι ἴσως ἡμέραν τινὰ θὰ τὸν ἔβλεπε νὰ εἰσέλθῃ καιρίως τετρωμένον, ἐπιθάναντον, νὰ καθίσῃ ἐπὶ τοῦ παρ' αὐτὴν ταπεινοῦ δίφρου, ν' ἀποθέσῃ τὴν κεφαλὴν ἐπὶ τῶν γονάτων της μετὰ σφοδροῦ λυγμοῦ, νὰ διηγῆθῃ πρὸς αὐτὴν τὴν ὁδύνην του καὶ νὰ τῇ εἴπῃ: «Παρηγόρησέ με!..»

Μετὰ τὴν ἀσθενῆ ταύτην ἐλπίδα ἐζῆσεν ἐπὶ τρεῖς ἑβδομάδας. Ἦτο τὸσον ὀλιγαρκής!

Πλὴν φεῦ!.. Καὶ αὐτὴ προσέτι ἐξέλιπεν! Ὁ Φράντζ εἶχεν ἀπέλθῃ, εἶχεν ἀναχωρήσει χωρὶς νὰ τῆς ἀποτείνῃ ἐν βλέμματι, ἕνα ἀποχαριτισμὸν. Μετὰ τὴν προδοσίαν τοῦ ἐραστοῦ ἤρχετο ἡ προδοσία τοῦ φίλου. Ἦτο φρικτὸν....

Εὐθύς ὡς ἤκουσε τὰς πρώτας λέξεις τοῦ πατρὸς της ἠσθάνθη ὅτι ἐκρημνίσθη εἰς βάραθρον βαθύ, παγερόν, πλήρες σκότους, εἰς ὃ κατεφέρετο τυχῶς, ἀσυνειδήτως, καλῶς γινώσκουσα ὅτι δὲν ἐμελλε πλέον νὰ ἐπανιδῆ τὸ φῶς. Ἐπνίγετο ἐκ τῆς στενοχωρίας. Ἦθελε ν' ἀντισταθῇ, ν' ἀμυνθῇ, νὰ ἐπικαλεσθῇ βοήθειαν.

Πλὴν τίνας;

Ἐγίνωσκε καλῶς ὅτι ἡ μήτηρ της δὲν τὴν ἐνόει..

Ἡ δὲ Σιδωνία:.. ὦ, αὐτὴν πλέον τὴν

ἐγνώριζε κατὰ βάθος! Προτιμότερον θὰ ἦτο δι' αὐτὴν ἂν ἀπηθύνετο πρὸς τὰ μικρὰ ἐκεῖνα πτηνὰ μετὰ τὸ σπιλνὸν πτέρωμα ὧν οἱ μικροὶ ὀφθαλμοὶ τὴν παρετήρουν μετὰ τὴν ἀδιάφορον φαιδρότητα.

Τὸ φοβερὸν δὲ ἦτο ὅτι ἀμέσως τὴν φορὰν ταύτην ἐνόησεν ὅτι οὐδ' αὐτὴ ἡ ἐργασία πλέον ἐμελλε νὰ τὴν σώσῃ, ὡς ἀπολέσασκα τὴν εὐεργετικὴν αὐτῆς ιδιότητα. Οἱ βραχιόνες της ἀδρανεῖς δὲν εἶχον πλέον δύναμιν. Αἱ χεῖρες της κεκοπιακυῖαι ἀσύνδετοι ἔμενον ἀποκεχωρισμένοι ὀκνηρὰ ἔνεκα τῆς ἄκρας ἀποθαρρύνσεως.

Τίς ἐμελλε νὰ τὴν βοηθήσῃ κατὰ τὴν μεγάλην ταύτην συμφορὰν;

Ὁ Θεός; Ἐκεῖνο τὸ ὅποιον λέγεται Οὐρανός;

Οὐτε καν τὸ ἐσκέφθη. Ἐν Παρισίοις, καὶ ἰδίως εἰς τὰς ἐργατικὰς συνοικίας αἱ οἰκίαι εἶνε πολὺ ὑψηλαὶ καὶ αἱ ὁδοὶ πολὺ στεναὶ καὶ ὁ αἶθρ πολὺ θολός, ὥστε δυσκόλως διακρίνεται ὁ οὐρανός. Τὸν καλύπτει ὁ καπνὸς τῶν ἐργοστασίων καὶ ἡ ἀνερχομένη ἐκ τῶν ὑγρῶν στεγῶν ὀμίχλη ἀφ' ἐτέρου ὁ βίος εἶνε τὸσον σκληρὸς διὰ τοὺς πλείστους ἐκ τῶν ἀνθρώπων αὐτῶν, ὥστε ἂν εἰς τὴν ἐλευσιότητά των ἀνεμίγνυτο ἡ ἰδέα περὶ Προνοίας τινὸς ὑπαρχούσης, θὰ ἐδείκνυον πρὸς αὐτὴν ἀπειλητικῶς τὴν πυγμὴν καὶ θὰ τὴν κατηρώντο. Διὰ τοῦτο συμβαδίνουσιν ἐν Παρισίοις τόσαι πολλαὶ αὐτοκτονίαι. Ὁ λαὸς αὐτὸς ὅστις ἀγνοεῖ νὰ προσεύχεται, εἶνε ἔτοιμος ν' ἀποθάνῃ κατὰ πᾶσαν ὦραν. Ἐν τῷ μέσῳ τῶν παντοειδῶν βασάνων ὁ θάνατος ἐμφανίζεται πρὸς αὐτὸν ὡς τέρμα, ὡς παρηγορία καὶ ἀπαλλαγὴ.

Αὐτὸν παρετήρει μετὰ τὸσον ἀπλανῆς βλέμμα ἡ νεκρὰ χωλὴ.

Ἀμέσως τὸ ἀπεφάσισεν ἔπρεπε ν' ἀποθάνῃ!

Πλὴν τίνη τρῶφι;

Ἀκίνητος ἐπὶ τῆς καθέδρας της, ἐνῶ ὁ μαρὸς βίος ἐξηκολούθει περὶ αὐτὴν, ἐνῶ ἡ μήτηρ της παρεσκύαζε τὸ δειπνὸν καὶ ὁ μέγας ἀνὴρ ἀπήγγελλε μακρὸν μονόλογον κατὰ τῆς ἀνθρωπίνης ἀχαριστίας, ἀνελογίζετο ὅποιον εἶδος θανάτου ὄφειλε νὰ ἐκλέξῃ. Οὐδέποτε σχεδὸν ἀπομένουσα μόνη, δὲν ἡδύνατο νὰ καταφύγῃ εἰς τὸ πύραυλον, ὅπερ ἀνάπτουσιν οἱ αὐτοκτονούντες ἀφοῦ ἐπιμελῶς φραξῶσι θύρας καὶ παράθυρα οὐδέποτε δὲ ἐξερχομένη, δὲν ἡδύνατο ἐπίσης νὰ καταφύγῃ εἰς τὸ δηλητήριον, τὸ ὅποιον ἀγοράζεται ἀπὸ τὸν βοτανοπώλην, ὀλίγην λευκὴν κόνιν περιτυλιγμένην εἰς χαρτίον, τὸ ὅποιον χώνεται εἰς τὸ θυλάκιον ὁμοῦ μετὰ τὴν βελονοθήκη καὶ τὴν δακτυλήθραν. Παρεκτός αὐτῶν ὑπάρχουσι καὶ ἄλλα μέσα αὐτοκτονίας, τὸ θεῖον τῶν πυρῶν, ὁ ἴος τῶν παλαιῶν χαλκίνων νομισμάτων, ἡ ἀπὸ τοῦ παραθύρου πτώσις εἰς τὴν ὁδόν· ἀλλ' ἡ ἰδέα ὅτι θὰ παρεῖχεν εἰς τοὺς γονεῖς της τὸ φρικτὸν θέαμα ἐκουσίου ἀγωνίας, ὅτι τὸ συντετριμμένον σῶμά της, ὅπερ ἐμελλον

ν' ἀνεγείρωσιν ἐκ τῆς ἰδοῦ ἐν τῷ μέσῳ τοῦ συναθροισθέντος πλήθους, θά ἦτο ἀποτρόπαιον τὴν θέαν, τὴν ἔκκαμ ν' ἀποκρούσῃ καὶ αὐτὸ τὸ μέσον.

Ἐμμεν ἀκόμη ὁ ποταμός.

Τοῦλάχιστον ὁ βῶς αὐτοῦ παραφέρει ἐνίοτε τόσον μακρὰν τὸν αὐτοκτόνον ὥστε οὐδεὶς τὸν ἀνευρίσκει, ὁ δὲ θάνατος περιβάλλεται ὑπὸ μυστηρίου.

Ὁ ποταμός!

Ἐρρίγει ἀναλογιζομένη αὐτόν. Δὲν τὴν ἐπτόει δὲ ἡ ὄπτασις τοῦ μέλανος καὶ βαθέος ὕδατος. Αἱ κόραι τῶν Παρισίων τὸ ἀψήφουν αὐτό! σκαπάζουν μὲ τὴν ποδιάν των τὸ πρόσωπον διὰ νὰ μὴ βλέπωσι καὶ ρίπτονται. Ἄλλ' ἔπρεπε πρὸς τοῦτο νὰ κατέλθῃ, νὰ διέλθῃ διὰ τῆς ὁδοῦ μόνῃ καὶ ἐπὶ τῇ ἰδέᾳ τῆς ὁδοῦ ἐδειλία.

Ἐνῶ δὲ ἡ νεάνις ἐκ τῶν προτέρων ὄραμα βιπτομένη πρὸς τὸν θάνατον καὶ τὴν λήθην, ἐνῶ παρετῆρει μακρόθεν τὴν ἄβυσσον μὲ τοὺς βλοσυροὺς ὀφθαλμούς της, ἐν οἷς ἤστραπτεν ἡδὴ ἡ παρρησιόσθη τῆς αὐτοχειρίας, ὁ ἐνδοξος Δελομπέλ ἀναζωογονούμενος βαθμηδὸν ἐλάλει ἥπτον δραματικῶς· ἐπειδὴ δὲ τὸ φηγητὸν συνίστατο ἐκ κράμβης, ἦν ἡγάπα καθ' ὑπερβολὴν, συνεκινεῖτο ἐνῶ ἔπρωγεν ἐνθουσιάζοντες τοὺς πικρατούς του θριαμβούς, τὸν χρυσοῦν στέφανον, τοὺς συνοδρομητάς τοῦ θεάτρον τῆς Ἀλανσῶνος, εὐθύς δὲ μετὰ τὸ τέλος τοῦ δειπνοῦ, ἐπορεύθη εἰς τὸ θεάτρον τοῦ Ὁδείου διὰ νὰ ἴδῃ τὴν παράστασιν τοῦ *Μισανθρώπου* κατὰ τὴν ὁποίαν ἐμελλε νὰ ἐμφανισθῇ διὰ πρώτην φοράν ὁ Ῥομπρικάρ, εὐπρεπῆς, κεκαλωπισμένος, μὲ κατὰλευκα περιχειρίδια καὶ μὲ ἐν νόμισμα τῶν πέντε φράγκων κεινοουργῆς καὶ στιλπνὸν εἰς τὸ θυλάκιόν του, ὅπου τοῦ ἔδωσαν ἡ σύζυγός του διὰ νὰ τὸ διακινήσῃ διασκεδάζων.

— Εἶμαι πολὺ εὐχριστημένη, ἔλεγεν ἡ κυρία Δελομπέλ, ἀποσυρσοῦσα τὰ σκεῦα ἀπὸ τῆς τραπέζης, ὁ πατέρας ἐδείπνησε καλὰ ἀπόψε... Ὁ καίμενος ἀνεκουφίσθη λιγάκι!... Μὲ τὸ θεάτρον του θὰ διασκεδάσῃ. Ἐχει τόσην ἀνάγκην!...

Ναί! αὐτὸ ἦτο τὸ φοβερόν, νὰ περιπατῇ κατὰμονος εἰς τὰς ὁδοὺς. Ἐπρεπε νὰ περιμείνῃ νὰ θεσθῇ τὸ φωτάκιον, νὰ κατέλθῃ τὴν κλίμακα ἀψοφητῆ ἀφοῦ ἡ μήτηρ της ἤθελε κατακλιθῆ, νὰ ζητήσῃ νὰ τῆς ἀνοίξωσι τὴν θύραν καὶ νὰ πορευθῇ διὰ μέσου τῶν Παρισίων, ὅπου θὰ συνήντα ἄνδρες βλέποντες ἀνισχυόντως τὰς διακινούσας γυναῖκας κατὰ πρόσωπον καὶ κρυφίως κατὰφωτα. Παιδιόθεν ἡ Ποθητὴ ἤσθηκε νὰ τὴν τοικύτην πρὸς τὴν ὁδὸν φρικτῆν. Ὅτε ἐνόσῳ ἦτο μικρὰ ἀκόμη κατήρχετο πρὸς ἐκτίλεισιν παρρησιόσθης τινός, οἱ ἀγυιόπαιδες τὴν παρηκολούθουν γελῶντες, εὐρίσκει δ' ἐξίσου σκληρὰν καὶ τὴν παρῳδίαν τοῦ ἀνωμάλου βηματι-

σμοῦ της ὡς προσεποιούντο αὐτὴν τ' αὐθάδη παιδικὰ καὶ τὸν οἶκτον τῶν παριόντων, οἵτινες ἀπέστρεφον εὐσπλαγγῶς τὸ βλέμμα. Πρὸς τοῦτοις ἐφοβεῖτο τὰς ἀμάξας καὶ τὰ λεωφορεῖα. Ὁ ποταμός ἐκείτο μακρὰν. Ὁ ἀπέκαμμεν ἕως νὰ μεταβῇ ἐκεῖ. Ἐν τοῦτοις ἄλλο μέσον ἐκτός αὐτοῦ δὲν ὑπῆρχεν...

— Πηγαίνω νὰ κοιμηθῶ, κόρη μου· σὺ θέλεις νὰ μείνης ἀκόμη;

Τὸ βλέμμα ἔχουσα προσηλωμένον ἐπὶ τοῦ ἔργου της ἡ νεάνις ἀπήντησεν ὅτι ἐμελλεν ἀκόμη ν' ἀγρυπνήσῃ ἐπ' ὀλίγον, διότι ἤθελε νὰ τελειώσῃ μίαν δωδεκάδα.

— Καληνύκτα λοιπόν, εἶπεν ἡ κυρία Δελομπέλ, ἡς ἡ ἐξησθενημένη ἄρσας δὲν ἠδύνατο νὰ ὑπομείνῃ ἐπὶ πολὺ τὸ φῶς. Ἐβόλα τὸ φηγητὸν τοῦ πατέρα πλησίον εἰς τὴν φωτιά. Κύτταξέ το πρὶν κοιμηθῆς.

Ἡ Ποθητὴ δὲν ἐψεύσθη. Θέλει νὰ τελειώσῃ τὴν δωδεκάδα διὰ νὰ δυνηθῇ ὁ πατήρ της νὰ τὴν παραδώσῃ τὴν ἐπαύριον· ἀληθῶς ὅστις δὲ ἤθελεν ἴδει τὴν χαρίεσσαν ἐκείνην κεφαλήν γαληνίως κύπτουσαν ὑπὸ τὸ λευκὸν φῶς τῆς λυχνίας οὐδαμῶς θὰ ἐφαντάζετο τοὺς ἀπαισίους λογισμούς ὑφ' ὧν περιεσπᾶτο.

Τέλος ἰδοῦ ἐπερατώθη καὶ τὸ τελευταῖον τῆς δωδεκάδος πτηνόν, ἐξάκιον μικρὸν πτηνόν, οὗ αἱ πτέρυγες φαίνονται οἰνοὶ διάβροχοι ὑπὸ θαλασσίῳ ὕδατος, καταπράσιναι, μὲ ἀντανάκλασιν σκαπείρου.

Ἐπιμελῶς, φιλικρῶς ἡ Ποθητὴ προσήρμοσεν αὐτὸ διὰ μεταλλίνου σύρματος εἰς στάσιν χαρίεσσαν πτηνοῦ πτηθέντος καὶ ἱπταμένου ἦδη.

Πόσον εὐμορφα ἱπταται τὸ μικρὸν κυκνοῦν πτηνόν! Μὲ πόσον τάχος διασχίζει τὸ ἄπειρον διάστημα! Ὁ βλέπων ἐννοεῖ ὅτι τὴν φοράν αὐτὴν πρόκειται νὰ ἐπιχειρήσῃ τὸ μέγα ταξίδιον, τὸ κίονιον, τὸ ἔνευ ἐπανάδου...

Ἡδὴ ἡ ἔργασια ἔληξεν· ἡ τραπέζα ἐτακτοποιήθη, τὰ τελευταῖα ἰσομήκη τῆς κλωστῆς τεμάχια ἐπιμελῶς συνήχθησαν, αἱ κερφίδες ἀπετέθησαν ἐπὶ τοῦ ἐπίτηδες μικροῦ προσκεφαλαίου.

Ὁ πατήρ κατὰ τὴν ἐπιστροφὴν του θὰ εὖρη ὑπὸ τὸ ἠλαττωμένον φῶς τῆς λυχνίας τὸ νεκτερινὸν μεταδειπνον παρὰ τὴν θερμὴν πέτραν τῆς ἐστίας· ἡ ἐσπέρα αὐτῆ ἡ φοβερὰ καὶ ἀπαισίος θὰ τοῦ φανῆ ἡσυχος ὡς ὄλαι, ἐνεκα τῆς ἐπικρατούσης ἐν τῇ οἰκίᾳ τάξεως καὶ τῆς αὐστηρῆς τηρήσεως τῶν συνήθων αὐτοῦ ἰδιοτρόπων ὀρέξεων. Ἡρέμα ἡ Ποθητὴ ἀνοίγει ἐν ἐρμᾶριον καὶ ἐξάγει σκλίον δι' οὗ περιτυλίσσεται, εἴτα δὲ ἐξέρχεται.

Πῶς! Οὐδ' ἐν βλέμμα ἀποταίνει πρὸς τὴν μητέρα της, οὐδ' ἐν ἄφωνον ἀποχαριετισμόν, οὐδέμιν ἀισθάνεται συγγίνην;... Ὅχι τί-

ποτε! Μὲ τὴν φοβερὰν ὀξυδέρκειαν τῶν ἐτοιμοθανάτων ἐνόησεν αἰφνης χάριν τίνος ἀγάπης ἐγωιστικῆς ἐθυσίασθη ἡ παιδικὴ της ἡλικία καὶ ἡ νεότης της. Γινώσκει καλῶς ὅτι μία λέξις τοῦ μεγάλου αὐτῆς ἀνδρός θὰ παρηγορήσῃ τὴν κοιμωμένην ἐκείνην γυναῖκα, καθ' ἧς μνησικακίαι σχεδὸν διότι δὲν ἐξεγείρεται, διότι τὴν ἀρίνει τοιοῦτοτρόπως ν' ἀναχωρήσῃ χωρὶς ἡ ἐλαχίστη φρικτικὴ νὰ ταραξῇ τὰ κεκλεισμένα βλέφαρά της.

Ὁ θνήσκων νέος, ἔστω καὶ ἐκουσίως, θνήσκει κατεξανιστάμενος, ἡ δὲ ταλαίπωρος Ποθητὴ ἐγκαταλείπει τὴν ζωὴν ἡγανακτημένη κατὰ τοῦ πεπορμένου της.

Ἴδοῦ αὐτὴ εἰς τὸν δρόμον! Ποῦ πηγαίνει; Τὰ πάντα εἶνε ἔρημα. Αἱ τόσον θορυβώδεις κατὰ τὴν ἡμέραν συνοικίαι ἐκείναι, ἡσυχάζουσιν ἐνωρίς τὴν ἐσπέραν. Ἐργάζονται ὑπερβολικὰ καὶ διὰ τοῦτο κατ' ἀνάγκην κατακλίνονται ταχέως.

Ἐνῶ οἱ Παρίσιοι τῶν βουλευθῶντων, πλήρεις ἀκόμη ζωῆς ἐπιρρίπτουσιν ἐφ' ὀλοκλήρου τῆς πόλεως τὴν ἐρυθρωπὴν ἀντανάκλασιν μακροῦς πυρκαϊῆς, εἰς τὰς συνοικίας ἐκείνας φαίνονται κεκλεισμένοι πάντες οἱ πυλώνες, πᾶσαι αἱ θύραι καὶ τὰ παράθυρα τῶν ἐργαστηρίων. Ἐκ διαλειμμάτων ὁ κρότος τοῦ ρόπτρου κρουομένου ὑπὸ βραδύαντός τινος ἐκ τῶν ἐνοικούντων, τὸ ἀκούμενον βῆμα ἀστυνομικοῦ κλητῆρος ἀφανοῦς, ὁ μονόλογος μεθύσου τινός δικαιοπτόμενος ὑπὸ τῆς παρρησιόσθης πορείας του, ταράττουσι τὴν σιγὴν, ἡ ριπὴ ἀνέμου αἰφνιδία, προερχομένη ἐκ τῶν πλησιοχώρων παραποταμίων ὁδῶν σείει μετὰ πλακχιτισμοῦ τὰς ὕλους ἀντανάκλαστικῶς τινος φανοῦ, ἡ τὸ παλαιὸν σχοινίον τροχαλίας καταφέρεται κατὰ καμπῆς ὁδοῦ τινός, καὶ ἐκπνέει μετὰ συριγμοῦ ἐντός τινος κακῶς ἡρμοσμένης θύρας.

Ἡ Ποθητὴ βραδίξει ταχέως, στενωῶς περισφίγουσα τὸ βραχὺ περιώμιον, μὲ τὴν κεφαλήν ἐπηρμένην, μὲ τὸ ὄμμα ξηρόν. Χωρὶς νὰ γνωρίζῃ τὸν δρόμον, βαίνει κατευθεῖαν, ἴσα ἐμπροσθέν της.

Αἱ ὁδοὶ τοῦ Ἐλους, στεναί, ζοφεραί, ἐνθα μόλις πνευστικῶς φανός τις ἀεριοφωτός κατὰ μακρυνὰ διαλείμματα, διασταυροῦνται, συστρέφονται· κατὰ πᾶσαν στιγμὴν δέ, ἐν τῇ πυρετώδει της ἀναζητήσῃ, ἐπανέρχεται ἀκουσίως εἰς τὰ ὀπίσω. Κάτι παρεντίθετα πάντοτε μεταξύ αὐτῆς καὶ τοῦ ποταμοῦ. Καὶ ἐν τοῦτοις ὁ πνέων ἀνεμος φέρει μέχρι τοῦ προσώπου της τὴν ὑγρὰν αὐτοῦ ὁρῶσιν. Ἀληθῶς θὰ ἐνόμιζε τις ὅτι τὸ ὕδωρ ἀποσύρεται, ὅτι περιβάλλεται ὑπὸ φραγμῶν, ὅτι ὀγκώδεις τοῖχοι ὑψιφύων οἰκιῶν παρεμβάλλονται ἐπίτηδες πρὸ τοῦ θανάτου. Ἄλλ' ἡ νεκρὰ γαλῆ εἶνε θαρραλέα καὶ βραδίξει, βαδίξει, βαδίξει ἐπὶ τοῦ ἀνωμάλου ἐδάφους τῶν παλαιῶν ὁδῶν.

Εἶδετέ ποτε περὶ τὴν ἐσπέραν ἡμέρας κυνηγετικῆς πέρδικα μικρὰν τετρακυματισμένην καταφεύγουσαν εἰς τὸ κοίλωμα αὐλάκος; κλονίζεται, ψαύει σχεδὸν τὸ ἔδαφος, σύρσοσα τὴν αἰματοφόρτον της πτέρυκα εἰς καταφύγιόν τι ἐνθα θὰ δυνηθῇ ν' ἀποθάνῃ ἐν ἡσυχίᾳ. Τὴν αὐτὴν κατὰ πάντα ἐμποεῖ ἐντύπωσιν τὸ δειλὸν βᾶδισμα τῆς μικρᾶς ἐκείνης ἀγνώστου, ἧτις βαίνει παρὰ τὰ πεζοδρόμια, ψαύει σχεδὸν τοὺς τοίχους. Καὶ νὰ συλλογιζῆται τις ὅτι κατ' ἐκείνην ἀκριβῶς τὴν ὥραν, εἰς τὴν αὐτὴν περίπου συνοικίαν, ἄλλος τις πλανᾶται ἐπίσης εἰς τὰς ὁδοὺς, προσδοκῶν, ἐλλοχῶν, ἀπηλπισμένος. Ὡ, ἀν ἦτο δυνατόν νὰ συναντηθῶσιν! Ἄν ἐπλησίαζεν αὐτὴ τὸν πυρέσσοντα διαβάτην καὶ τὸν ἠρώτα περὶ τοῦ δρόμου της:

— Παρακαλῶ, κύριε... πόθεν πηγαίνου εἰς τὸν Σηκουάναν;

Ἐκεῖνος ἤθελε τὴν ἀναγνωρίσει ἀμέσως.

— Πῶς!.. σεῖς εἴσθε, δεσποινὶς Ζιζή; Καὶ τί κάμνετε ἔξω τέτοιαν ὥραν;

— Πηγαίνω ν' ἀποθάνω, Φράντζ. Μ' ἔκαμες σὺ νὰ μὴ ἔχω πλέον ὄρεξιν καμμίαν νὰ ζήσω.

Τότε αὐτός, ὅπως συγκινημένος θὰ τὴν ἤρπαζε, θὰ τὴν ἐσφιγγε, θὰ τὴν ἀπῆγεν εἰς τὰς ἀγκάλας του λέγων:

— Ὅχι, μὴ ἀποθάνῃς!.. Σ' ἔχω ἀνάγκην διὰ νὰ μὲ παρηγορήσῃς, διὰ νὰ μὲ θεραπεύσῃς ἀπὸ τὸ κακὸν τὸ ὁποῖον ἡ ἄλλη μοῦ ἔκαμνεν.

Ἄλλὰ τὸ τοιοῦτο εἶνε ὄνειρον ποιητοῦ, συνάντησις ἐξ ἐκείνων ἃς ὁ βίος δὲν συνεπιθίζει νὰ ἐφευρίσκη. Εἶνε πολὺ σκληρὸς αὐτός ὁ ἀπηνῆς βίος! Ὅσάκις δὲ πρὸς διασῶσιν μιᾶς ὑπάρξεως ἀπαιτεῖται ἐνίοτε καὶ τι ἐλάχιστον, ἀποστέργει νὰ παρᾶσῃ ὁ βίος καὶ αὐτὸ τὸ ἐλάχιστον. Διὰ τοῦτο τὰ ἀληθῆ μυσιστορήματα εἶνε πάντοτε τόσον θλιβερά.

(Ἐπεται συνέχεια).

ΣΕ ΔΥΟ ΞΕΡΑ ΓΑΡΥΦΑΛΑ

Εἶναι χρόνια περασμένα,
Ποῦ τ' ἀχνὰ γαρυφαλά σου,
Ἐκοιμώντανε κρυμμένα
Σὲ μίαν ἄκρη μυστικὰ,
Ἐκοιμώντανε τὸν ὕπνο
Ποῦ κοιμήθηκε ἡ καρδιά σου,
Τόσα χρόνια χωρισμένη
Ἀπὸ μένανε μακρὰ

Προσθές πάλι σὰν τὰ εἶδα
Ἐάφνου ἐμπρός ε' τὰ βλέμματά μου,
Μοῦ ἐνθυμήσαν τὴν ἐλπίδα
Καὶ τὸν ἔρωτα μαζί:
Σὰν τὸν ἔρωτά σου ἐχούσαν
Τῇ γλυκεῖά τους εὐωδία,
Καὶ σὰν τὴν ἐλπίδα ἐσύσαν
Ποῦ μ' ἀφαίρεσες ἐσύ.

Δ. Ι. ΜΑΡΓΑΡΗΣ

ΠΟΛΙΤΕΙΑΚΑ

ΟΙ ΕΛΛΗΝΙΚΟΙ ΝΟΜΟΙ

Θεμελιώδης ἀρχὴ τοῦ δικαίου ὑπάρχει, καθ' ἣν ἀγνοία νόμου δὲν ἐπιτρέπεται· ἤτοι οὐδεὶς δικαιολογεῖται ἐνώπιον δικαστηρίου προβαλλών τὸ ἐπιχείρημα ὅτι ἠγνόει, ἂν ὑπῆρχε νόμος ἀπαγορεύων αὐτῷ νὰ πράξῃ τι. Πᾶς τις ἄρα ἐνδιαφέρεται νὰ μάθῃ πόσοι εἶνε οἱ νόμοι αὐτοί, οὓς ὑποχρεοῦται νὰ γνωρίζῃ καθ' ὅλας αὐτῶν τὰς λεπτομερείας, κινδυνεύων νὰ τιμωρηθῇ ἂν ἐξ ἀγνοίας παραβῇ ποτε διάταξιν τινὰ αὐτῶν.

Ἄν ἀληθεύῃ ἡ ῥῆσις τοῦ Πλάτωνος ὅτι «κακίστη πόλις ἡ πλείστους ἔχουσα νόμους», ἦν παραφράσας ὁ Τάκιτος εἶπε «Corruptissima Respublica ubi plurimae leges», δὲν γνωρίζω τῇ ἀληθείᾳ τί πρέπει νὰ πράξωμεν ἡμεῖς οἱ Ἕλληνας, οἱ ἔχοντες σχετικῶς τοὺς πλείστους νόμους πάντων τῶν ἐθνῶν. Κατὰ τὰ πενήτηντα καὶ πέντε ἔτη ἀπὸ τῆς ἐλεύσεως τοῦ Ὀθωνοδιέρρουσαν, ἐψηφίσθησαν, ἐνεκρίθησαν, ἐδημοσιεύθησαν καὶ ἐφηρμόσθησαν ὑπὲρ τοὺς τρισηχίλιους νόμους· ἀριθμὸς ὅστις θέλει καταπλήξῃ καὶ τὸν μάλιστα πρὸς τὴν Ἑλληνικὴν πολιτικὴν εἰθισμένον ἀναγνώστην. Τρεῖς χιλιάδες νόμοι δὲν εἶνε, νομίζω, μικρὸν πρᾶγμα· καὶ ἂν ἀναλογισθῇ τις, ὅτι ὀφείλει πᾶς πολίτης νὰ τοὺς γνωρίζῃ πάντας λεπτομερῶς, κινδυνεύων ἄλλως νὰ εὐρεθῇ περιπεπλεγμένος μὲ τὰ δικαστήρια, συνδυάσῃ δὲ τοῦτο πρὸς τὴν παρ' ἡμῖν ἑλλειψίν ἀστικοῦ κώδικος, ἐξ οὗ κατ' ἀνάγκην ἰσχύει ἡ δαιδαλώδης καὶ δυσκολωτάτη Ῥωμαϊκὴ νομοθεσία, ἀμέσως κατανοεῖ διατὶ ἐνταῦθα ὑπὲρ πᾶν ἄλλο κράτος ἐπληθύνθησαν οἱ δικηγόροι ἐπὶ τοσοῦτον ὥστε τὰ δύο τρίτα σχεδὸν τῶν φοιτητῶν τοῦ Ἐθν. Πανεπιστημίου νὰ σπουδάζωσι τὴν νομικὴν. Φαντασθῆτε πλέον πόσοι ἀντιφρακτικὰ διατάξεις, πόσοι ἐξ αὐτῶν κατηγορημένοι ὑπὸ νεωτέρων, χωρὶς ῥητῶς νὰ δηλωθῇαι τοῦτο ἐν αὐτοῖς, πόση δυσκολία περὶ τὴν ἀνεύρεσιν τοῦ ἐκάστοτε ἐφαρμοστέου, καὶ θέλετε ἐνοήσῃ ὅπως ζῆμαί τι ἐκ τούτων ἐπέρχονται εἰς τοὺς πολίτας. Καὶ εἶνε μὲν ἀληθὲς ὅτι πρὸς βαθμιαίαν ἄρσιν πασῶν τῶν δυσκολιῶν τούτων ὤρισθη τὸ ἀνώτατον δικαστήριον, ὁ Ἄρειος Πάγος, οὗ ἡ νομολογία σκοπὸν ἔχει νὰ ἐπιφέρει τὴν τάξιν καὶ ἐνότητα εἰς τὴν νομοθεσίαν· ἀλλὰ καὶ οὗτος παρεσύρθη ὑπὸ τοῦ καταπληκτικοῦ χειμάρρου τῶν τρισηχίλιων νόμων, καὶ πολλάκις τὸ αὐτὸ ζήτημα ἔχει λύσῃ διαφοροτρόπως. Πρὸς θεραπείαν τῶν ἀτόπων τούτων εἰς τὰ νεώτερα κράτη ἐπεκράτησεν ἡ ἀρχὴ τῆς κωδικοποιήσεως, ἤτοι τῆς εἰς ἓνα καὶ μόνον συγχωνεύσεως πάντων τῶν εἰς τὸ αὐτὸ ἀντικείμενον ἀφορώντων νόμων, ὅπερ καὶ παρ' ἡμῖν ἤρχισεν ἐφαρμοζόμενον, ψηφισθέντος κατὰ τὴν προτελευταίαν τῆς βουλῆς σύνοδον τοῦ ἐξ 67 ἄρθρων συγκειμένου περὶ χαρτοσήμου νόμου, ὅστις ἀντικατέστησε πάντας τοὺς περὶ χαρτοσήμου ἀρχαιοτέρους νόμους, περὶ τοὺς 25· καὶ τοῦ περὶ στρατολογίας, συγκειμένου ἐξ 186 ἄρθρων καὶ ἀντικαταστήσαντος 15 παλαιότερους νόμους. Ἄν καὶ εἰς τὸ μέλλον ἐξακολουθήσῃ ἡ κωδικοποίησις τῶν σχετικῶν νόμων, ψηφισθῇ δὲ καὶ ὁ ἀπὸ ἐτῶν ἤδη παρασκευασθεὶς ἀστικός κώδιξ, μεγάλη ἀνακούφισις καὶ εὐκολία θέλει παρασχεθῇ εἰς τοὺς περὶ τοὺς νόμους ἀσχολουμένους καὶ ἐν γένει εἰς πάντας τοὺς πολίτας.

Ἐπὶ Ὀθωνος ἀπὸ τοῦ 1845 μέχρι τοῦ 1862 ἐψηφίσθησαν 756 νόμοι, φέροντες ἕκαστος διακριτικὸν ἀριθμὸν, δηλούμενον διὰ τῶν στοιχείων τοῦ ἑλληνικοῦ ἀλφαβήτου· ὅθεν ὁ μὲν πρῶτος φέρει τὸ στοιχεῖον Α' (= 1) ὁ δὲ τελευταῖος ΨΝΣ'. (= 756). Πρὸ τοῦ 1845 μὴ ὑπαρχούσης βουλῆς, οἱ νόμοι ἐξεδίδοντο ὑπὸ τοῦ βασιλέως οὐ μόνον ὡς τοιοῦτοι ἀλλὰ καὶ ὑπὸ τὸν τύπον Βασιλικῶν διαταγμάτων, ἐχόντων ὁμῶς περιεχόμενον καὶ ἰσχύον νόμου· ἀγνωστος ὁ ἀκριθὲς ἀριθμὸς τῶν τοιούτων νόμων, δυσχερὲς δὲ καὶ ἡ εὐρεσις αὐτοῦ· ὁ κ. Γ. Ἀγγελόπουλος, καθηγητὴς ἐν τῷ Ἑθνικῷ Πανεπιστημίῳ ἀναβιβάζει αὐτοὺς εἰς 400· ὥστε καθ' ὅλην τὴν βασιλείαν τοῦ Ὀθωνος ἐξεδόθησαν 1561 περίπου νόμοι.

Ἐπὶ τῆς μεσοβασιλείας τοῦ 1862 ἐξεδόθησαν 78 ψηφίσματα, ὡς ὀνομάζοντο τότε οἱ νόμοι, Α—ΟΗ', ὧν τὸ μὲν πρῶτον πραγματεύεται περὶ καταρτίσεως τῆς ἐθνοφυλακῆς τῶν δήμων Ἀθηνῶν καὶ Πειραιῶς, τὸ δὲ τελευταῖον περὶ χορηγίας ἐκτάκτου πιστώσεως 40,000 δραχμῶν.

Ἐπὶ Γεωργίου τέλος μέχρι τῆς σήμερον ἐδημοσιεύθησαν 1775 νόμοι, ὧν ὁ πρῶτος ὀρίζει τὰ τῆς ὀρκωμοσίας τοῦ στρατοῦ, τῆς ἐθνοφυλακῆς καὶ τῶν ὑπαλλήλων, φέροντες τὰ ἀριθμητικὰ στοιχεῖα Α'—ΑΨΟΕ'.

Ὡστε ἀπὸ τῆς ἐλεύσεως τοῦ Ὀθωνος μέχρι τῆς σήμερον ἐξεδόθησαν 3009 νόμοι, ὧν ἄδηλον πόσοι εὐρίσκονται ἤδη ἐν πλήρει ἰσχύϊ.

Ἐκ τῶν νόμων τούτων οἱ μὲν περισσότεροι ἀνήκουσιν εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν οικονομικῶν, εἰς οὓς περιλαμβάνονται καὶ οἱ περὶ ἐγκρίσεως προϋπολογισμῶν, πιστώσεων καὶ τῶν τοιούτων, ὅστινες κυρίως δὲν εἶνε νόμοι. Οἱ ὀλιγώτεροι δὲ εἰς τὸ ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς δημοσίας ἐκπαιδεύσεως.

Κατ' ἔτος δὲ, οἱ πλείστοι μὲν ἐψηφίσθησαν κατὰ τὸ 1886, 262 ἐν ὅλῳ, οἱ εὐαριθμώτατοι δὲ τῷ 1879, ὀκτώ μόνον· κατὰ δὲ τὸ 1870 οὐδεὶς. Κατὰ μέσον δὲ ὄρον 58 κατ' ἔτος.

Πάντες οἱ νόμοι, ἄρ' οὐ ψηφισθῶσιν εἰς τρεῖς ἀναγνώσεις ὑπὸ τῆς βουλῆς καὶ ἐγκριθῶσιν ὑπὸ

τοῦ βασιλέως, θέτοντος κάτωθεν αὐτῶν τὴν ὑπογραφήν αὐτοῦ, προσυπογράφωσι δὲ καὶ ὑπὸ τοῦ ἀρμοδίου ὑπουργοῦ, σφραγίζονται διὰ τῆς μεγάλης τοῦ κράτους σφραγίδος καὶ θεωροῦνται ὑπὸ τοῦ ὑπουργοῦ τῆς δικαιοσύνης, ὑπογραφομένου κάτωθεν αὐτῶν, τηροῦνται δὲ ἐν πρωτοτύπῳ εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῆς δικαιοσύνης. Δημοσιεύονται εἰτα διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἄρχονται ἰσχύοντες δέκα ἡμέρας μετὰ τὴν δημοσίευσιν αὐτῶν, ἐκτὸς ἐν ἄλλως ἐν αὐτοῖς ὄρισται. Καταργοῦνται δὲ ἡ ῥητῶς διὰ νεωτέρου νόμου, ἢ σιωπηρῶς, ἐὰν ψηφισθῇ ἄλλος νόμος, οὗ αἱ διατάξεις νὰ ὦσιν ἀντίθετοι πρὸς τὰς ἐν αὐτοῖς περιεχομέναις, ὅτε κάτωθεν τοῦ νέου νόμου τίθεται ἡ τυπικὴ φράσις ἀπᾶσα διατάξις ἀντικείμενη εἰς τὸν παρόντα νόμον καταργεῖται· οὐδέποτε δὲ δύναται νὰ καταργηθῇ νόμος τις δι' ἀχρηστίας.

ΑΙ ΠΑΛΑΙΑΙ ΕΚΚΛΗΣΙΑΙ
ΤΩΝ ΑΘΗΝΩΝ
ΑΓΙΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΥ

Τῶν ἐντὸς τῆς πόλεως ἀρχαιοτέρων καὶ ἐπισημοτέρων ἐκκλησιῶν τὴν σειράν κλείει ἡ τοῦ ἁγίου Γεωργίου τοῦ Καρύκη, ἐπ' ἴσης ἐν τῇ βορείᾳ συνοικίᾳ, κτισθεῖσα ὑπερμεσοῦντος ΙΑ' αἰῶνος, παρὰ τοῦ χρηματίσαντος ἐπειτα στρατηγοῦ τῆς ἐπαρχίας Κρήτης περιβοήτου Καρύκη, ἐν ἔτει 1092 ἀποστατήσαντος ἀπὸ τῆς ἐν Βυζαντίῳ αὐτοκρατορικῆς ἐξουσίας.

Τὸ ἐπίσῳδον αὐτὸ ἀναφέρει Ἄννα ἡ Κομνηνὴ ἐν τῇ βιογραφίᾳ τοῦ βασιλέως πατρὸς Ἀλεξίου Α' Κομνηνοῦ. «Καὶ μεμνηθὲς ὁ αὐτοκράτωρ τὴν τοῦ Καρύκη ἀποστασίαν, καὶ αὐτὴν τὴν Κρήτην κατέσχε — — μετὰ στόλου μεγάλου κατ' αὐτοῦ τὸν [κτίσασα καὶ μέγαν ἀδούκα τοῦ στόλου] Δούκαν Ἰωάννην ἐξέπεμψε. Καταλαβόντα δὲ τὸν Δούκαν τὴν Καρκαπθον, οἱ Κρητῆς μεμνηθῆκότες — — ἐπιθέμενοι αὐτῷ Καρύκη, δεινὸν τὸν φόνον ἐπ' αὐτοῦ ἀπειργάσαντο, καὶ οὕτω τὴν Κρήτην τῷ μεγάλῳ «δουκί παραδεδώκασι».

Ἐκ τοῦ οἴκου Καρύκη ἐσώζοντο ἀκόμη ἀπόγονοι ἐπίσημοι ἀρχαίμενοι ΙΙ' αἰῶνος. Δημήτριος ὁ Καρύκης, ὕπατος τῶν φιλοσόφων, ἠκολούθησε τοὺς μετὰ τὴν ἄλωσιν Κωνσταντινουπόλεως ὑπὸ τῶν Φράγκων ἐν Νικαίᾳ ἐγκατασταθέντας αὐτοκράτορας, χαίρομενος ἰδίᾳ τὴν εὐνοίαν τοῦ βασιλέως Ἰωάννου Γ' Βατάτζη (1222 - 1255) καὶ τοῦ οἰκουμένου πατριάρχου Γερμανοῦ Β' τοῦ ἐξ Ἀνάπλου τῆς Προποντίδος (1221 - 1239).

Ἐν Νυμφαίῳ τῆς Ἰωνίας, ὅπου ἐποιεῖτο τὰς θερινὰς αὐτοῦ διατριβὰς ὁ βασιλεὺς Ἰωάννης,

Δημήτριος ὁ Καρύκης ἔλαβε μέρος εἰς τὴν ἐν προσιμῷ διαλέξιν μετὰ τῶν τοῦ πάπα Γρηγορίου Θ' ἀποκρισarıων, ὅτε συνεκροτήθη, ἐν ἔτει 1233 ὑπὸ Γερμανοῦ Β' καὶ ἄλλων πατριαρχῶν τῆς Ἀνατολῆς μεγάλη τοπικὴ σύνοδος, πρὸς συζήτησιν τοῦ παρὰ τοῦ πάπα προταθέντος ὄρου περὶ ἐκπορεύσεως τοῦ ἁγίου Πνεύματος, καὶ περὶ ἐνώσεως τῶν Ἐκκλησιῶν.

Περὶ ἄλλου ἐν Ἀθήναις βιοῦντος ἀπογόνου τοῦ οἴκου Καρύκη, ἀρχομένου τοῦ ΙΖ' αἰῶνος, μανθάνομεν ἐκ γραπτοῦ ἀφορισμοῦ καὶ ἀναθέματος, ὃν ἐξέδωκεν ὁ οἰκουμενικὸς πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως Τιμόθεος Α' μηνὶ μαΐου, ἔτους 1616, κατὰ τοῦ ἐν Ἀθήναις Μιχαήλ Καρύκη, φωραθέντος ἐπὶ πλαστογραφίᾳ ἐγγράφων ἐκκλησιαστικῶν.

Ἡ ἐκκλησία τοῦ ἁγίου Γεωργίου τοῦ Καρύκη, καταστραφεῖσα ἐπὶ τῆς τελευταίας ἐπαναστάσεως κατὰ τῶν Τούρκων, ἀνεσκευάσθη ἐκ τοῦ προχείρου ἐπὶ τῆς πρώτης βασιλείας, λίαν πενιχρῶς· ἀνοικοδομηθεῖσα ἐπειτα ἐκ βᾶθρων καὶ ἐν μεγαλειότητι διαστάσει τὰς τελευταίας αὐτὰς δεκαετηρίδας, οὐδὲν ἐτήρησεν ἴχνος τοῦ παλαιοῦ ναοῦ, ἀλλ' ἐκτίσθη κατὰ τὸν νεώτατον ἑλληνοβυζαντινὸν ῥυθμὸν, τὸν εἰσαχθέντα παρ' ἡμῖν διὰ τῆς οἰκοδομῆς τῆς ἐν Ἀθήναις μεγάλης μητροπολιτικῆς ἐκκλησίας τοῦ Εὐαγγελισμοῦ.

ΤΑΣΣΟΣ ΝΕΡΟΥΤΣΟΣ.

ΑΝΑΔΕΚΤΑ

Η ΑΝΘΟΔΕΤΙΚΗ ΤΕΧΝΗ

Ἡ κυρία Λακοῦν, ἐν Δοκιμίῳ περὶ συνθέσεως ἀνθοδεσμῶν δεικνύει ἡμῖν ἐπαναληπτικῶς πόσον, προκειμένου περὶ ἀνθέων, αἱ γυναῖκες ὑπερέχουσιν ἐν τῇ τέχνῃ τοῦ γράφειν καὶ λέγειν τερπνότατα πράγματα. Ταύτην τὴν μικρὰν πραγματείαν, ποιητικὴν τέχνην ἐν τῷ εἶδει αὐτῆς, θέλομεν συνοψίσει ἐνταῦθα ἕνα θέσωμεν τὰ διδάγματα αὐτῆς ὑπὸ τὰ ὄμματα τῶν ἡμετέρων ἀναγνωστῶν. Δὲν ἔχει τις πάντοτε ἀνθόκωμον πρόχειρον, καὶ πολλοὶ εἶσονται εὐτυχεῖς ἐὰν ἔχωσιν ὀδηγίαν περὶ ὕλης, ἧτις ἔχει τὴν ὀφελιμότητα αὐτῆς καὶ ἧτις ὅπωςδῆποτε ἀποτελεῖ μίαν τῶν μάλιστα εὐχαρίστων ἡμῶν διασκευάσεων.

Ἡ τέχνη τῆς ἀρμονικῆς συνθέσεως τῶν ἀνθέων ἐν ἀνθοδέσμῃ διέπεται ὑπὸ τινῶν νόμων βασιζομένων ἐπὶ τῶν ἀντιθέσεων τοῦ σχήματος καὶ τῶν χρωμάτων. Πανταχοῦ ὑπάρχουσιν αἱ ἀντιθέσεις, καὶ ἐν τῇ φύσει καὶ ἐν ταῖς τέχναις, οὐδέποτε δὲ ἀναδεικνύεται κάλλιον ἀντικείμενον τι, εἰμὴ ὅταν ἀντιτίθεται πρὸς ἕτερον ὅλως διάφορον. Συνθέτοντες ἀνθοδέσμην πρέπει νὰ λαμβάνωμεν ὑπ' ὄψιν τὰ πλεονεκτήματα, τὰ ὅποια

Ἑλβετοὶ	52,000
Ἴσπανοὶ	56,000
Ἴταλοὶ	38,000
Ῥώσοι	7,000
Σουηδοὶ καὶ Νορβηγοὶ	2,500
Ἑλληγες, Ῥωμοῦνοι, Τοῦρκοι	5,000
Αὐστριακοὶ	32,000
Πορτογάλλοι	3,500
Ἀφρικανοὶ (ὧν οἱ πλεῖστοι ἐξ Ἀλγερίας)	12,000
Βορειοαμερικανοὶ	90,000
Νοτιοαμερικανοὶ	25,000
Αὐστραλιανοὶ	3,000

Τὰ δύο μεγάλα ξενοδοχεῖα, τὸ Ἑπειρωτικὸν καὶ τὸ Μέγα, ἐδέχθησαν κατὰ τὸ διάστημα τῆς ἐκθέσεως ἀνά 70—80 χιλιάδας ξένων.

Τὴν ἔλθειν ἐπισκέφθησαν ἐπὶ πληρωμῇ ἀπὸ τῆς 6 μᾶζου μέχρι τῆς 5 νοεμβρίου 25,028,254 ἐπισκέπται. Ὑπολογίζονται ὅμως εἰς 4 ἑκατομμύρια οἱ δωρεὰν ἐπισκεφθέντες αὐτὴν καθ' ὅλην τὴν ἐξάμηνον διάρκειαν.

Μολονότι ὁ πύργος Ἀϊφφελ δὲν εἶχε περατωθῆ κατὰ τὴν ἔναρξιν τῆς ἐκθέσεως, αἱ εἰσπράξεις αὐτοῦ ἐκ τῆς μῆματος ἀνόδου ἀνῆλθον εἰς 6,500,000 φράγκων.

Ὁ σιδηρόδρομος τῆς ἐκθέσεως μετέφερε κατὰ τὸ διάστημα τῶν ἑξ μηνῶν 6,062,476 ἐπιβάτας. Τὰ μεταφορικὰ ἀτμόπλοια τοῦ Λούβρου 1,320,000 ἐπιβάτας. Εἰργάζοντο δὲ πρὸς μεταφορὰν τῶν ἐπισκεπτῶν ἕτερα 106 ἀτμόπλοια. Ἡ ἑταιρία τῶν λεωφορέων εἰσέπραξε κατὰ τοὺς ἑξ αὐτοὺς μῆνας 54,000,000 φράγκων, ἀθλον δὲ τί εἰσέπραξαν οἱ ἀμαξηλάται οἵτινες εἶχον ὑπόσθη καὶ τὰ ἀγώγια κατὰ βούλησιν.

Ἡ κατανάλωσις τροφῶν ἀνῆλθεν εἰς ποσὰ καταπληκτικὰ. Καὶ πρῶτον κατὰ τὸ διάστημα τῆς ἐκθέσεως κατηναλώθησαν: 180,555,000 χιλιογράμμα ἀρτου. Ἡ δὲ καθ' ἡμέραν κατανάλωσις κρεάτων ἦτο τοιαύτη:

Βόειον	102,760	χιλιόγρ.
Μόσχειον	121,532	»
Πρόβειον	97,629	»
Χοιρινόν	69,087	»
Ἴππου καὶ ὄνου	12,252	»

Κατηναλίσκοντο πρὸς τούτοις: 209,263 χιλιογράμμα πτηνῶν ἡμέρων καὶ ἀγρίων· 625,272 φά· 92,573 χιλιογρ. καρπῶν καὶ 1,200,632 χιλιογράμμα ὀσπρίων παντὸς εἶδους· 42,272 χιλιογρ. τυροῦ καὶ 79,180 βουτύρου· ἔτι δὲ 230,522 λίπους.

Ἡ καθημερινὴ κατανάλωσις θαλασσινῶν ἦτο ἡ ἐξῆς: 18,249 χιλιογρ. ἰχθύων τοῦ ποταμοῦ, 156,712 χιλιογρ. ἰχθύων τῆς θαλάσσης· 412,532 δωδεκάδες ὀστρειδίων.

ΠΕΡΙ ΤΗΝ ΓΗΝ

Εἰς τὸν αὐτοκράτορα Γουλιέλμον ἐδωρῆθη ὑπὸ τοῦ περιφήμου τεχνίτου τῆς Δαμασκού Ἀμποῦ Χαλίμ θαυμασιος κώδων δαμασκηνός. Ἐπὶ τοῦ μετάλλου εἶνε ἀναγεγραμμένα ἀραβικὰ ῥήτὰ καὶ ἀνάγλυπτον τὸ αὐτοκρατορικὸν στέμμα τῆς Γερμανίας. Ὁ Ἀμποῦ Χαλίμ μετέβη εἰς Κωνσταντινούπολιν καὶ ἐνεχείρισε τὸ καλ-

λιτέχνημά του εἰς τὸν αὐτοκράτορα, ὅστις ἐδέχθη αὐτὸ μετὰ πολλῆς εὐχαριστήσεως.

— Ὁ κερδῆσας τὸν πρῶτον ἀριθμὸν τοῦ λαχείου τῆς Παρισίνης ἐκθέσεως, Φρανσάν τὸ ὄνομα, εἶχεν ὑποσχεθῆ εἰς τὸν παῖδα, παρ' οὗ εἶχεν ἀγοράσῃ τὸν λαχὸν 10000 φράγκων ἐὰν ἐκέρδιζε Πρὸ μικροῦ ὁ παῖς οὗτος ἐργαζόμενος ἐν τυπογραφείῳ καὶ παρασυρθεὶς ὑπὸ τροχοῦ ἀτμομηχανῆς ἀπώλεσε τὸν βραχίονά του. Ἄλλ' ὁ κερδῆσας τὸν πρῶτον ἀριθμὸν δὲν ἐλησμόνησε τὴν ὑπόσχεσίν του· ἐζήτησε τὸν παῖδα καὶ ἔδωκε τὴν ἀμοιβήν, ἣτις εἶνε πολυτιμωτέρη εἰς αὐτὸν μετὰ τὸ συμβᾶν αὐτύχημα.

— Ἄλλη πάλιν κινεζικὴ πόλις ἡ Τοίγγ—Γοῦ κατεστράφη ἐκ πυρκαϊᾶς πρὸ τινῶν ἐβδομάδων. 12 χιλιάδες οἰκιῶν ἀπετερωθήσαν καὶ 180 κάτοικοι ἀπώλεσαν τὴν ζωήν.

— Ὁ Ἑσπερινός, ἡ περιφήμος εἰκὼν τοῦ γάλλου ζωγράφου Μιλέ ἣτις ἠγοράσθη ἐξ Ἀμερικῆς, ἀπεστάλη ἤδη εἰς Νέα Ἰόρκην καὶ ἐκεῖθεν θὰ περιάγεται εἰς διαφόρους ἀμερικανικὰς πόλεις ἐκτιθεμένη εἰς κοινήν θέσιν ἐπὶ ἑξ μῆνας. Ἡ πολυτίμητος εἰκὼν ἀσφαλισθεῖσα κατὰ τὴν εἰς Ἀμερικὴν ἀποστολὴν ἀντὶ 40 χιλ. λιρῶν στερλινῶν, ἐπλήρωσε τέλος εἰσγωγῆς 7 χιλ. λιρῶν στερλινῶν.

— Ὁ αὐτοκράτωρ Γουλιέλμος ἠγόρασε διὰ τηλεγραφικῆς ἐντολῆς ἐκ Κωνσταντινουπόλεως διαβιβάσεισ εἰς Βερολίνον, τὸ σχέδιον τῆς μεγάλης εἰκόνος Κάουλμπαχ παριστώσης τὴν ἐν Σαλαμῖνι ναυμαχίαν. Ἐκ τοῦ σχεδίου τούτου ἐζωγραφήθη ὑπ' ἄλλου τεχνίτου ἢ ἐν τῷ Μαξιμιλιανείῳ μεγάλῃ τοιχογραφίᾳ, ἣς ὅμως ὑπέρτερον τὴν τέχνην θεωρεῖται τὸ ὑπὸ τῆς ἰδίας χειρὸς τοῦ Κάουλμπαχ γραφὲν σχέδιον, ὅπερ ἐπωλήθη εἰς τὸν αὐτοκράτορα ὑπὸ τῆς χήρας τοῦ διασῆμου ζωγράφου.

— Τὴν 3 δεκεμβρίου θὰ πωληθῶσιν ἐν Βερολίνῳ δημοσίᾳ ὑπὸ γνωστοῦ παλαιοπωλικοῦ καταστήματος διάφορα ἀντίγραφα, ἐν οἷς ἐπιστολαὶ τοῦ Γκαίτε καὶ τῆς μητρὸς του, τοῦ Σίλλερ, τοῦ Βολταίρου, τοῦ πατρὸς Κέρνερ πρὸς τὸν υἱὸν του καὶ μουσικαὶ συνθέσεις τοῦ Βεετόβεν, τοῦ Σούβερτ, τοῦ Βάγνερ, τοῦ Σούμαν κλπ.

ΕΛΩ Κ' ΕΚΕΙ

Γλωσσικὸν ζήτημα.

- Καὶ εἶνε πολυμαθὴς ἡ μνηστὴ σου;
- Ξεῦρει πέντε γλώσσαις.
- Δυστυχία σου!
- Γιατί;
- Ἡ δική μου ξεῦρει μόνον μιὰ γλώσσα καὶ δὲν ἔμπορεῖ νὰ σωπάσῃ.

Ἀποδοχὴ προσκλήσεως.

Φιλάρχγυρος προσκαλεῖ φίλον εἰς δεῖπνον. Τὸ δεῖπνον εἶνε τόσο ἀνεπαρκές, ὥστε μετὰ τὸ πέρας αὐτοῦ ὁ φιλοξενηθεὶς αἰσθάνεται κενὸν τὸν στόμαχον. Ἐν τούτοις ὁ ἀμφιτρώων λέγει φιλοφρονέστατα:

- Καὶ πότε θέλεις νὰ ξαναῤῥαμε μαζί;
- Τώρα ἀμέσως!